

landscape
L&A[®]
architecture



4 820181 290016 04 >

#4/19

ЛАНДШАФТ и архитектура



ЯПОНСЬКІ САДИ
В ЄВРОПІ

ПРО
ЕКОЛОГІЮ
ТА ІЗОВАТ

ВОДА В САДУ
АДИ ХОФМАН

МІСТО КВІТІВ

САДИ БРЕТАНІ
КРІЗЬ ПРИЗМУ ГОРТЕНЗІЙ

ПЛОДОВИЙ
ЛАНДШАФТ

ЦЕНТР ДЕКОРАТИВНЫХ КУЛЬТУР «ЗЕЛЕНЫЙ МИР»

*С нами вы
сможете
воплотить
мечты о вашем
идеальном
мире!*

ШИРОКИЙ ВЫБОР ДЕКОРАТИВНЫХ ХВОЙНЫХ И ЛИСТВЕННЫХ КУЛЬТУР

Комплекс услуг:

- уход за деревьями и садом;
- проектирование и ландшафтный дизайн;
- устройство газона и уход за газоном;
- автоматический полив.



АДРЕС: 52005, Украина, Днепропетровская область, пгт. Слобожанское, ул. Нижнеднепровская, 1

КОНТАКТЫ: +38 (050) 446-04-15 +38 (050) 446-03-97 +38 (050) 446-03-99

WWW.GREENWORLD-CENTER.COM.UA E-MAIL: INFOCENTERGREENWORLD@GMAIL.COM



50 років досвіду вирощування рослин

ЯКІСНІ РОСЛИНИ - ВНЕСОК ЩО ПЕРЕДАЄТЬСЯ У СПАДОК

Розсадник декоративних рослин Гарди
Великий вибір листяних, хвойних дерев
та кущів європейської якості!



www.gardi.biz



50 років досвіду вирощування рослин

Розсадник декоративних рослин:

м. Кременчук +380 67 531-55-12, +380 99 777-35-35, nursery@gardi.biz

Оранжерея квіткових рослин:

м. Горішні Плавні, +380 67 530-99-76, flowers@gardi.biz





Розсадник: Бориспільський р-н
с. Іванків, 55 км траси Київ – Харків
+38 (044) 294 16 01, +38 (073) 089 69 26
www.rosbum.com.ua
www.facebook.com.roslinnybum



Розсадник: Волинська область,
Іваниківський р-н, с. Стара Лішня
+38 (067) 361 26 56
www.smaragdru.com.ua

РОЗСАДНИК ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН

- Широкий асортимент декоративних рослин, адаптованих до кліматичних умов України.
- Посадковий матеріал з найкращих європейських розсадників
- Гнучка система знижок для постійних клієнтів
- Безкоштовний супровід доставки клієнта на розсадник
- Ми гарантуємо європейську якість, приємні ціни та професійний підхід!

Оптовий торговельний майданчик:
Київська область, Васильківський р-н,
с. Велика Бугайка, вул.Одеська, 2г
+38 (044) 294 16 01
+38 (073) 089 69 26

Центральний офіс:
м. Київ, вул. Ю.Шумського, 1, оф.119
+38 (044) 294 16 01
+38 (073) 089 69 26
e-mail: roslinnybum@gmail.com



ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

На календарі — середина вересня, а це літо, до речі, найспекотніше за всю історію спостережень в Києві, здається, і не збирається йти собі.

Незалежно від того, чи є ви прихильником теорії антропогенного характеру глобального потепління або ж, навпаки, її противником, неможливо заперечувати очевидне — клімат нашої планети змінюється, і ми змушені з цим рахуватися — хтось пристосовується до змін погодних умов, а хтось — активно впливає на навколишнє середовище, щоб пом'якшити негативні наслідки цих змін.

Можна посадити дерева, можна створити дощовий сад, а можна - продумати концепцію зелених коридорів для величезного мегаполісу! Можна розбити ферму на даху багатоповерхівки, де будуть рости трави і овочі, де знайдуть собі притулок мільйони бджіл. І ви, наші читачі, робите все це, привносячи, кожен по-своєму, свою лепту в збереження біорізноманіття, в сталий розвиток нашої планети.

У цій новій реальності головне — не відчувати себе самотнім, ізольованим від головних світових трендів. Адже бажання жити в зеленому місті, дружньому людині, не залежить від нашого географічного розташування — це ж усвідомлене бажання містян XXI століття, де б вони не проживали — у Лондоні, Фрайбурзі, Мілані чи Харкові. Добре, що ми маємо можливість подорожувати, вивчати і порівнювати, що де як і в яку ціну!

Про те, що можна зробити ще, щоб вплинути на глобальне потепління, що таке екологічний слід і як охолодити Арктику — читайте в нашому новому номері!

І всім нам доброї осені!

З повагою, головний редактор
Валерій Котельников



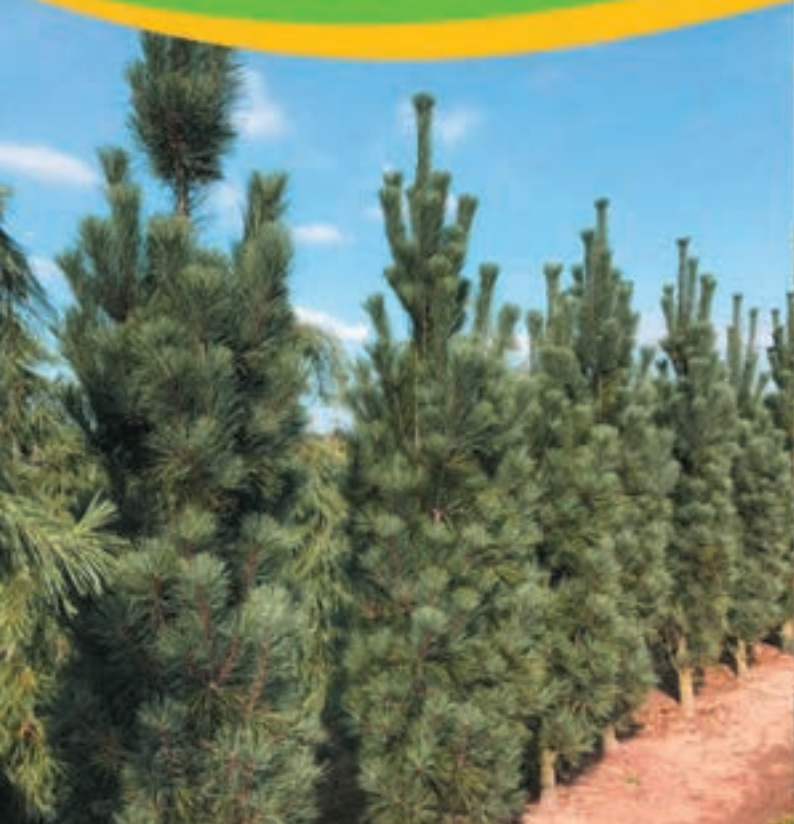
ЕЛІТНІ РОСЛИНИ ДЛЯ ВИБАГЛИВИХ КЛІЄНТІВ

www.elitflora.ua

- рослини в ґрунті (понад 45 га)
- рослини в контейнерах (понад 2 га)
- крупноміри, бонсаї, ексклюзивні рослини

Львівська обл., м. Городок
вул. Львівська, 661,
81500, Україна

+38 (068) 890-39-40
+38 (032-31) 3-30-26
+38 (032-31) 3-30-27





22



72



14

ЗМІСТ

6	GREEN NEWS
14	ЕКО-МІСТА МАЙБУТНЬОГО
18	СЕРГІЙ ЛІЩИНА «В НАЙБЛИЖЧОМУ МАЙБУТНЬОМУ СУСПІЛЬСТВО КАРДИНАЛЬНО ЗМІНИТЬ СВІЙ ПОГЛЯД НА НАВКОЛИШНІЙ СВІТ, НА ЕКОЛОГІЮ НАШОЇ ПЛАНЕТИ»

22	ГОНКОНГ. МІСТО ЗЕЛЕНИ ТА КВІТІВ
28	ПЛОДОВИЙ ЛАНДШАФТ? ТАК!
30	ВИ НУДЬГУЄТЕ ВІД МОНОХРОМУ? ВИ ПРОСТО НЕ ВМІЄТЕ ЙОГО ГОТУВАТИ!

БУДИНОК & САД

36	РОККОЛО В КАРМІНЬЯНО
40	МОДЕРНОВИЙ САД У СЕРЦІ ВІЛЬНЮСА
48	ВОДНІ САДИ АДИ ХОФМАН
60	ЯПОНСЬКІ САДИ В ЄВРОПІ. ЦИКЛ
72	КРИЗЬ ГОРТЕНЗІЄВУ БРЕТАНЬ



Розсадник – «Декоративні рослини від Петровича» пропонує:

- укорінені живці в мультикасеті і голий корінь;
- підсечений матеріал хвойних і листяних в контейнері від Р9 і більше;
- з відкритою корневою системою і з комом.

Великий асортимент щеплених сортів хвойних рослин:

- привиті штамбові, шаровидні, плакучі форми (ялинки, ялиці, сосни, модрини) та інші, так звані, аристократи саду;
- в контейнерах від Р9 і більше, а також у відкритому ґрунті.

Приймаємо замовлення по щепленню хвойних.

Для постійних і гуртових клієнтів – дуже привабливі ціни.

Для початківців – консультаційна підтримка.

Запрошуємо до співпраці садові центри та ландшафтні фірми.

Розсадник «Декоративні рослини від Петровича» не тільки вирощує для Вас рослини, а й навчає на своєму каналі YouTube, а саме:

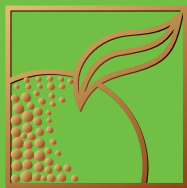
- як заготовити живці для щеплення;
- технологія щеплення хвойних рослин;
- догляд за рослиною після 100 днів з моменту щеплення;
- важливі моменти при щепленні, з урахуванням всіх деталей та частих помилок в цій справі та інше

www.Nashsad.kiev.ua
www.Nashsad.prom.ua

email-Nashsad@i.ua

+38 097 877 51 44
+38 050 070 38 42





ЗОЛОТОЙ МАНДАРИН

НОВЕ ДЛЯ КРАЩОГО!

Компанія пропонує:

- Тротуарну плитку
- Облицювальний камінь
- Стінові та фундаментні блоки
- Елементи для парканів та стінок
- Тротуарні та дорожні бордюри
- Вазони та квітники
- Паркові та вуличні ліхтарі
- Лавки та урни для сміття
- Послуги з дизайну та благоустрою





БУДЕ СВІЙ ПРИЦКЕР У ЛАНДШАФТНІЙ АРХІТЕКТУРІ

Фонд культурного ландшафту у Вашингтоні (The Cultural Landscape Foundation) щойно оголосив Міжнародну премію за ландшафтну архітектуру як частину багаторічних зусиль по розвитку мистецтва та ландшафтної архітектури. TCLF має на меті встановити нову премію на рівні із найпрестижнішими мистецькими відзнаками, такими як Премія Пріцкера за архітектуру. Починаючи з 2021 року, премію в розмірі 100 тис. дол. та два роки громадських заходів, що сприятимуть популяризації їхньої професії, може отримати як окрема особа, так і команда.

Приз відкритий для ландшафтних архітекторів, художників, архітекторів, планувальників, міських дизайнерів та інших, які розробили значну частину ландшафтних архітектурних проектів. Переможець буде обраний у багатошаровому процесі, який включає цілий рік номінації, після чого відбудеться відбір журі з п'яти осіб, до складу якого увійдуть шановні ландшафтні архітектори, художники, педагоги, дизайнери та інші. Офіційне журі та незалежний куратор, який буде контролювати Премію, буде оголошено найближчими місяцями. Номінантів на премію оцінюватимуть тим, як їхня практика вирішує соціальні, екологічні, культурні та інші проблеми.

«Ландшафтна архітектура — це одна із найскладніших і, мабуть, найменш зрозумілих видів мистецтва. Вона кидає виклик практикам бути новаторами дизайну, одночасно охоплюючи мистецтво та науку, вирішуючи багато соціальних, екологічних та культурних питань сучасного суспільства», — зазначає засновник TCLF, президент та генеральний директор Чарльз А. Бірнбаум.

«Ми сподіваємось, що Премія забезпечить не просто визнання виняткових людей та проектів, а й сприятиме широкому громадському обговоренню ролі ландшафтної архітектури в житті», — сказали Джоан Шафран та Роб Хаймс, які стали провідними засновниками премії.

Розсадник живоплотів Artlandiz Спеціалізація нашого розсадника — це живі огорожі:

- **листяні кущі:** *Спіреї, Дерени, Пухироплідники, Барбариси*
- **хвойні дерева:** *колоновидні Туї та Ялівці*

Ми пропонуємо дорослі кущі та дерева, які вже готові до реалізації або висаджування на Ваших об'єктах. Рослини вирощуються у відкритому ґрунті, реалізуються в комах, можлива доставка з м.Умань.



**Спеціальні умови
для ландшафтних дизайнерів та садових центрів!**
Напишіть нам і отримаєте наш актуальний каталог з цінами та фотографіями



ARTLANDIZ
DESIGN GROUP

www.facebook.com/pitomnikArtlandiz/

www.tua.com.ua
artlandiz@gmail.com
+38 (067) 275-50-30



Садовый Центр
FLORAI



(050) 717-98-55
(067) 717-98-55



**Ексклюзивный поставщик
садовых и комнатных растений
из лучших питомников
Италии, Германии, Польши, Голландии, Украины.
Ландшафтный дизайн.
Уход за садом.
Системы автополива.**



Одесса, пос. Лиманка,
ул. Строительная, 1-А.
1-й км дороги Одесса-Черноморск
<http://www.florai.com.ua>



ЛИСТЯНІ



ШПИЛЬКОВІ



**БАГАТОРІЧНІ
РОСЛИНИ**



**РОСЛИНИ
З КОМОМ**



**ОПОРНІ
СТОВПЧИКИ**

КОРНЕЛІС

розсадник декоративних рослин

САДОВИЙ ЦЕНТР.

☎ 067-413-33-05 (НІНА)
☎ 067-403-40-90 (ОЛЕНА)

РОЗСАДНИК.

☎ 067-413-33-02 (ТЕТЯНА)
☎ 067-413-33-04 (ВЕРОНІКА)

🌐 KORNELIS.BIZ
🌐 KORNELIS.PROM.UA
📧 KORNELIS.DV@GMAIL.COM

📍 С.ДВІРЕЦЬ, 12447
ВУЛ. ЖИТОМИРСЬКА, 6
ЖИТОМИРСЬКИЙ Р-Н/ОБЛ.

МІЛЬЙОНИ ВИДІВ РОСЛИН ПІД ЗАГРОЗОЮ

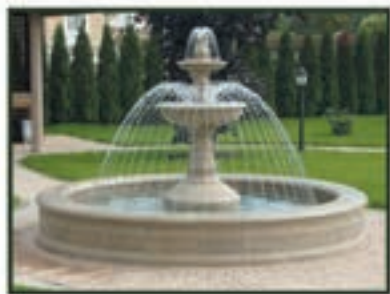
За новими оцінками, зникнення видів рослин сьогодні відбувається в 350 разів швидше, ніж в середньому за останні 300 років. Про це йдеться в дослідженні, опублікованому в журналі *Current Biology*. Процес розвивається з такою швидкістю, що вчені всерйоз називають його шостим масовим вимиранням в історії життя на Землі. Під загрозою швидкого зникнення виявився понад мільйон видів. Палеонтолог Ентоні Барноскі і його колеги з Каліфорнійського університету в Берклі ще у 2011 р опублікували статтю, в якій розповіли про триваюче останні 500 р. шосте масове вимирання — процес, в результаті якого три чверті видів зникають за геологічний період. Причина цього явища — діяльність людей, які знищують звичне середовище перебування тварин і рослин, що призводить до скорочення біорізноманіття. Цей процес має більший вплив на рослини, бо на відміну від тварин, вони не зможуть переміститися, коли їх середовище проживання буде зруйнованим.



ЗЕЛЕНІ ДАХИ НІДЕРЛАНДІВ

У старовинному місті Утрехт, що в Нідерландах, на дахах 316 автобусних зупинок висадили сукуленти. Ця ініціатива була спрямована на порятунок медоносних бджіл, популяція яких знаходиться під загрозою зникнення. Зелені дахи будуть корисні не тільки для комах. Рослини седуму «попрацюють» також фільтром від дрібного пилу і накопичувачем дощової води. Фахівці, які стежать за станом зелених дахів, пересуваються по місту на електротранспорті. Самі зупинки екологічні не тільки зверху: їх сидіння виконані з бамбука, світло тут дають енергозберігаючі світлодіодні ліхтарі.

До кінця року в Утрехті запустять 55 електроавтобусів (електрику для них будуть отримувати з енергії вітру), а до 2028-му екологічним буде весь громадський транспорт. Крім того, влада заохочує місцевих жителів висаджувати квіти і зелень на дахах їхніх власних будинків — на це навіть виділяють субсидії.



Мы предлагаем:

- Скульптуры и фонтаны
- Плодовые
- Розы
- Декоративные травы
- Лианы
- Декоративные кустарники
- Хвойные растения
- Газон под ключ
- Ландшафтные проекты
- Посадка и уход за садом
- Сопутствующие товары

В Садовом центре представлен широкий ассортимент посадочного материала, адаптированного к нашим климатическим условиям.

Приглашаем Вас посетить наш Садовый центр!!!

Киевская обл., Киево-Святошенский район,
с. Гуровщина, ул. Киевская 58-«Б»

тел. (067) 354-56-50

www.lizgard.com.ua





www.europlants.com.ua



м. Чернівці, вул. Коломийська, 23а, с. Магала, вул. Чернівецька, 36.
Тел.: +38 (050) 23 44 868, +38 (095) 19 31 511

ВЧЕНІ ПРОПОНУЮТЬ МОРОЗИТИ АРКТИКУ

Планета стрімко втрачає свій льодовий покрив: тануть і вершини гір, і багатотисячні льоди Арктики і Антарктики. Це відбивається на рівні Світового океану: його підвищення призводить до повеней.

Вчені з Асоціації сіамських архітекторів (ASA, Таїланд) запропонували своєрідний спосіб боротьби з цією трагічною тенденцією: вони розробили макет підводного човна, який буде виробляти айсберги.

Занурюючись на дно, судно Urnormal Freezer може збирати морську воду в спеціальні акваріуми, відділяти сіль і за допомогою повітряних турбін заморозувати в формі невеликого айсберга товщиною 5 метрів. Брила льоду буде шестикутною, що дозволить їй



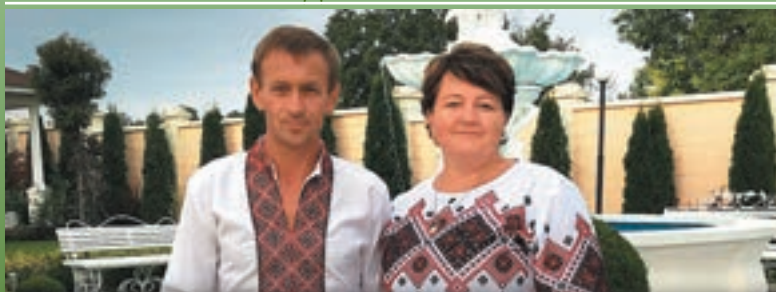
об'єднуватися з сусідніми, створюючи великі масиви. За підрахунками, для кожного айсберга знадобиться близько 2027 куб. м води, і якщо випустити одночасно відразу кілька човнів, арктичні льодовики вдасться відновити.

Архітектори розуміють, що проект не зупинить глобальне потепління на світовому рівні, однак повернення втрачених льодовиків допоможе хоча б зберегти фауну Арктики. В якості додаткової функції «револю-

ції підводного човна» її автори називають можливості застосування для досліджень або огляду підводних пам'яток. Критики проекту вважають його нездійсненним: безліч Urnormal Freezer буде коштувати дуже дорого, і, крім того, човни самі по собі можуть бути небезпечні для екосистем внаслідок викидів шкідливих речовин в атмосферу. Що будуть робити з видобутою морською сіллю — так само не повідомляється.



ВИНОГРАДНІ ВІЧІ І НЕ ТІЛЬКИ!



(067) 380-31-34 Дмитро
(096) 507-31-18 Вікторія

м. Кам'янець-Подільський
tsishkovska75@gmail.com





ЛОНДОН – МІСТО-ПАРК

Лондон став першим містом, яке підписало Міжнародну хартію національних парків-міст (National Park City). Ініціатива NPC покликана поліпшити життя у великих містах, перетворивши їх в зелені і більш «дикі» простори. У Лондоні живе 9 млн чоловік, по 14 тис. жителів на квадратну милю. При цьому в британській столиці 16,8% міста займають зелені насадження. Green View Index (GVI) Лондона становить 12,7% (для порівняння: GVI Парижа — 8,8%). А ще в місті проживає 15 тис. видів диких тварин, в тому числі — найбільша популяція жуків-оленів в Англії, сотні видів птахів, вісім видів кажанів. Садовик Хан, мер Лондона, поставив завдання збільшити озеленення міста ще на 50% (з урахуванням прибудинкових садів і приватних територій) до 2050р. «Продовжуючи інвестувати в наше навколишнє середовище і працювати з районами та громадами, ми можемо поліпшити здоров'я і благополуччя всіх, хто живе в Лондоні», — заявив мер. Фонд NPC до 2025р. планує привласнити статус національного парку-міста ще як мінімум 25 містам. Зокрема, у Великобританії на почесний статус претендують Глазго і Ньюкасл.

Газонная трава: RASENLÜX
Alles über Rasen

ПАРК-ЕЛИТ **КАНАДА-ГРИН** **СПОРТ-ИГРА**
УНИВЕРСАЛЬНАЯ **ЛИЛИПУТ** **МАВРИТАНСКИЙ ГАЗОН**

м. Київ, пр. Перемоги, 82-А
 м. "Берестейська", парк "НИВКИ"
 ТОВ "РАЗЕНЛЮКС-Україна"
 Тел./факс: (044) 453-21-69, 599-14-83.
www.gazon.ua

Пора сажать газоны!

МІЖНАРОДНА
 СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

W&D Expo
 Вікна & Двері Експо

5-7 листопада 2019

МІЖНАРОДНИЙ
 ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР
 м. Київ

IX Міжнародна
 спеціалізована виставка

ЄвробудЕкспо

5-7
 листопада
 2019

До Нагляду
 Міністерства регіонального розвитку, будівництва
 та житлово-комунального господарства України

МІЖНАРОДНИЙ ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР, м. Київ

GAL SPO
 plant sale, landscape design

САДОВИЙ ЦЕНТР
galsad.ua



Нагороду отримує Доміловська Олена В'ячеславівна — директор



«ЛІДЕР РОКУ» З ВИРОЩУВАННЯ РОСЛИН ВІД СОЮЗУ НАЦІОНАЛЬНИХ БІЗНЕС-РЕЙТИНГІВ

У серпні цього року в Chamber Plaza (Торгово-промислова палата України / Ukrainian CCI) 22 серпня 2019 р пройшло нагородження лідерів економіки України та Казахстану за 2018 рік. Понад 70 підприємств отримали престижні звання «Лідер року» і «Лідер галузі» від Союзу Національних бізнес-рейтингів. Престижну нагороду «Лідер року» отримав давній партнер і друг нашого журналу — компанія «Квіти Едему». Це підприємство з вирощування квітів, кущів, дерев, що реалізуються оптом і в роздріб; надає послуги з озеленення приватних територій та благоустрою територій загального користування (парків, скверів, площ) у всіх областях України.



since  1984

SAD.UA
ПИТОМНИК РАСТЕНИЙ

✓ Сеть садовых центров

✓ Продажа растений

✓ Посадка растений

✓ Ландшафтный дизайн

✓ Проектирование сада

✓ Автоматический полив



www.sad.ua

☎ +38 (067)109-74-99

☎ +38 (093)109-74-99

Садовый центр (Киев)

☎ +38 (044)383-70-00

📍 Киевская обл., Киево-Святошинский район
7 км Новообуховского шоссе, Зеленый рынок

📍 Киевская обл., Киево-Святошинский район
с. Тарасовка, ул. Шевченко, 211

Садовый центр (Одесса)

☎ +38 (048)799-00-99

📍 Одесская обл., г. Ильичевск
пгт. Александровка, ул. Победы, 95

 [sad.ua.sc](https://www.facebook.com/sad.ua.sc)

 [sad.ua.sc](https://www.instagram.com/sad.ua.sc)

ЕКО-МІСТА МАЙБУТНЬОГО

Текст: Фред Пірс
(Переклад Валерія
Котельникова)

**ЦЯ СТАТТЯ ПІД НАЗВОЮ ECOPOLIS NOW БУЛА
ОПУБЛІКОВАНА 14 ЛИПНЯ 2006 Р. У
БРИТАНСЬКОМУ ТИЖНЕВИКУ NEW SCIENTIST, АЛЕ,
НА ДУМКУ РЕДАКЦІЇ, ВОНА НЕ ВТРАТИЛА СВОЄЇ
АКТУАЛЬНОСТІ Й СЬОГОДНІ. ПУБЛІКУЄТЬСЯ З
НЕВЕЛИКИМИ СКОРОЧЕННЯМИ.**

Сто років тому, Лондон з населенням 6,5 млн чоловік був найбільшим містом в світі. Сьогодні Токіо, де сто років тому проживала лише чверть населення Лондона, перемістився на вершину найбільш густонаселених міст, досягнувши показника в 35 млн жителів. Японська столиця — далеко не єдине місто, що обігнало Лондон, який сьогодні з населенням близько 8,5 млн мешканців більше не входить навіть до першої двадцятки.

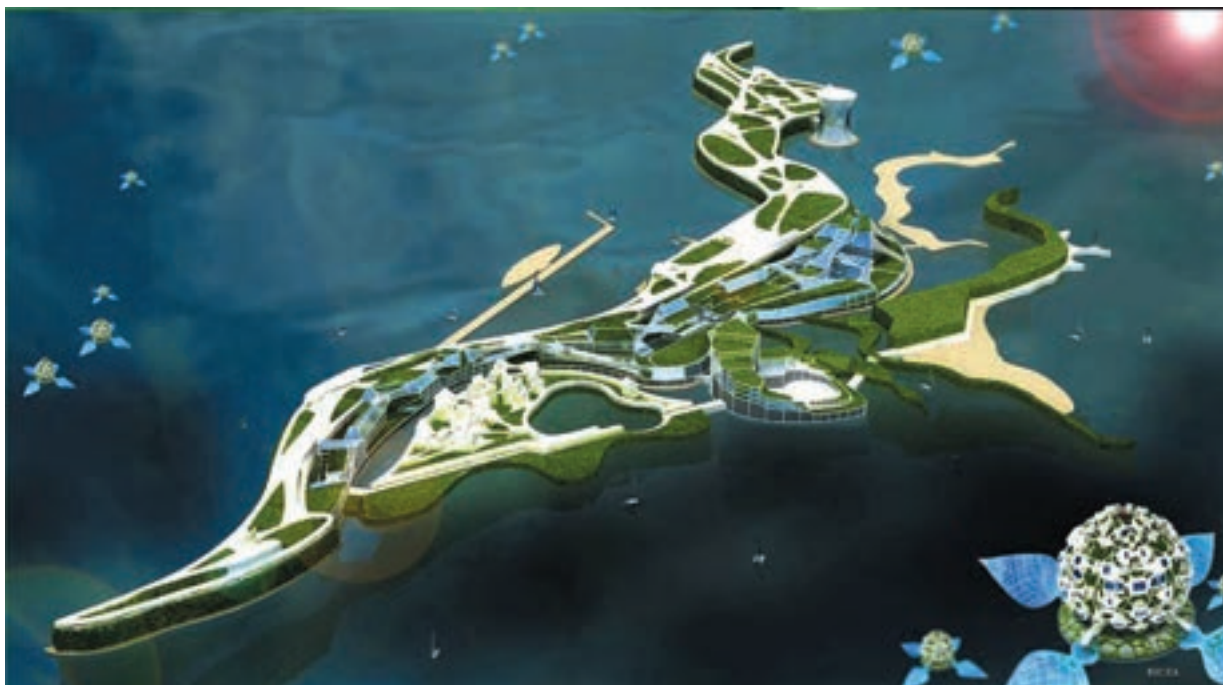
Міграція населення із села до міст відбувається зараз у всіх країнах. Це явище призвело до переломного моменту в історії людства: в ХХ ст.

більшість людей жили в сільській місцевості, і тільки 10% жили в місті. А вже з наступного року ООН прогнозує, що вперше в історії населення міських центрів буде більш численним, ніж в сільській місцевості, і найбільше зростання буде зафіксовано в мегаполісах з населенням понад десять мільйонів чоловік.

Експоненціальне зростання мегаполісу викликає величезні екологічні та соціальні проблеми. Міста займають всього 2% поверхні Землі, але споживають $\frac{3}{4}$ ресурсів і виробляють хмари парникових газів, мільярди тон твердих відходів і океани токсичної пари. Їх мешканці нерозважливо використовують земельні і водні ресурси для виробництва продуктів харчування, а ліси — для виробництва дерева і паперу.

Лондон, наприклад, потребує поверхні, що в 125 разів перевищує його власну. І якщо нові мегаполіси у країнах, що розвиваються, будуть рости так само, як і мегаполіси Заходу, вплив на навколишнє середовище буде катастрофічним.

На думку вчених, екологічний слід повинен складати 1,8 га землі на людину, щоб мати можливість рівномірно розподіляти ресурси світу серед його жителів. Сьогодні сільський Китай має в середньому 1,6, Шанхай — 7, а Америка — 9,7.



У ПРАВИЛЬНОМУ НАПРЯМКУ

Звісно, повернення населення планети в сільську місцевість не є рішенням. За сучасними стандартами життя між екологічними слідами городян та жителів сільської місцевості мало розрізняється. Ідея розділити планету на ділянки землі, де кожен може жити самостійно, призведе до бід, і в будь-якому випадку це буде важко досягти. Якщо ми хочемо захистити природу і в той же час задовольнити попит країн, що розвиваються щодо якості життя, єдине рішення — знайти новий образ життя в місті.

Розмір міста створює ефект масштабу в таких сферах, як виробництво енергії, переробка та громадський транспорт. Міста, якщо вони побудовані правильно, повинні бути частково самодостатніми з точки зору харчування.

КАМІННЯ, БЕТОН І АСФАЛЬТ

Уряд, містобудівники, архітектори та інженери починають розуміти це і планують нові системи, щоб зробити мегаполіс екологічним. Їх підхід заснований на двох принципах: утилізація всього можливого і мінімізація використання автомобілів. Тому на додаток до будівництва будівель, які споживають мало енергії, ми намагаємося збільшити використання громадського транспорту і змінити організацію міста, об'єднуючи робочі і житлові зони в одному районі, щоб подолати розділення між житловими, комерційними та промисловими територіями.

Робота над великими проектами ще ведеться, але багато міст вже щось зробили. Наприклад, у Мельбурні висячі сади і фонтани охолоджують повітря, Вітряні турбіни та сонячні елементи виробляють до 85% електроенергії, яка використовується в будівлі, а колектори дощової води, розміщені на даху, покривають 70% потреби у воді. Новий Рейхстаг в Берліні скоротив викиди вуглекислого газу на 94% завдяки рослинному мазуту.

У Сан-Дієго, Каліфорнія, сміттєвози працюють на метані, витягнутому зі звалищ. У Відні було роздано 1500 безкоштовних велосипедів. Столиця Ісландії Рейк'явік є одним з піонерів водневого громадського транспорту, в той час як адміністрація Шанхая вирішила профінансувати встановлення ста тисяч сонячних панелей. Крім того, китайський мегаполіс буде застосовувати багато з нових ідей при створенні першого еко-міста.



У НЕПРАВИЛЬНОМУ НАПРЯМКУ

У минулому столітті більшість міст, на жаль, пішли в невірному напрямку. Планувальники розробили їх, думаючи, що ресурси, такі як земля, паливо і цемент, будуть безмежні. Крім того, відходи вважалися чимось, від чого можна було б позбутися за низькою ціною. І що ще гірше, міста були створені навколо автомобілів.

З цієї точки зору ніхто не зрівняється зі Сполученими Штатами, де архітектор Френк Ллойд Райт вказав на сучасну Америку, якою варто йти зі своїм містом Бродакр: серією ідилічних житлових кварталів, з'єднаних мережею автомагістралей. Ця модель поширилася по всьому світу, від Мілтон-Кейнса в Великобританії до Бразилії, столиці Бразилії, побудованої в самому серці країни в кінці 50-х років.

Це покоління містобудівників «любило автомобіль і ідеалізувало мобільність і свободу», пояснює Пітер Холл, професор міського планування та реконструкції в Університетському коледжі Лондона. Вони думали, що сусідське життя закінчилося, і люди не захочуть жити так, як раніше.

У 1960-х роках ця теза була підтримана одним з найвпливовіших міських теоретиків, Крістофером Олександром, професором архітектури Каліфорнійського університету в Берклі. Олександр стверджував, що якщо ваші друзі не живуть в сусідньому будинку, квартали стають не тільки марними, але і задушливими, як «військові табори, призначені для виховання дисципліни і строгості».

Біда в тому, що міста, народжені на основі цих ідей, не володіють гнучкістю для задоволення потреб своїх жителів, тобто вони не працюють. В результаті філософія Олександра перетворила багато міст, особливо в Сполучених Штатах, в соціально та екологічно зруйновані райони.



ТРЕБА ЗНАТИ

Екологічний слід — це показник, який вимірює, скільки біологічно продуктивної території використовується даним населенням для отримання ресурсів, які воно споживає, і для поглинання відходів, які воно виробляє. Цей метод був розроблений в першій половині дев'яностих років екологом Вільямом Рисом з Університету Британської Колумбії.

Виникли мляві квартали, в яких жителі, щоб підтримувати ілюзію свободи, змушені використовувати автомобілі, які забруднюють середовище і споживають забагато ресурсів.

«Міста ніколи не розвивалися так, як представляли собі міські планувальники, — пояснює Майкл Батті з Лондонського університетського коледжу, і саме тому великі проекти рідко бувають успішними. Найкраще, що можуть зробити міські планувальники, — це втрутитися в деякі критичні моменти і дозволити людям і ринку зробити все інше».

МІСТА З ДЕКІЛЬКОМА ЦЕНТРАМИ

В даний час містобудівники та архітектори переконані, що для поліпшення соціальної та екологічної обстановки в містах в першу чергу необхідно скоротити використання автомобілів. Перемикання на електричні або водневі машини, насправді, недостатньо. «Щоб обслуговувати перевантажені міста і передмістя, автомобілям і раніше потрібні великі дорожні мережі, автомагістралі і парковки», — пояснює Річард Регістр, засновник некомерційної організації EcoCity будівельників в Окленді, штат Каліфорнія.

Нам необхідно переосмислити структуру нових міст і розширення існуючих, щоб звести до мінімуму необхідність використання автомобілів. Одним з рішень є будівництво міст з декількома центрами, де люди живуть поруч зі своїми робочими місцями в багатоповерхових будинках і добре обслуговуються громадським транспортом.

У деяких частинах світу це вже відбувається, але дехто з містобудівників не в захваті від цього, тому що висотні будівлі контрастують з їх баченням життя в гармонії з природою. Щоб бути щасливими, пояснюють вони, люди повинні мати можливість щодня відвідувати зелені насадження і бути в контакті з природою.

ОХОЛОДЖУВАТИ ПОВІТРЯ

Дослідження, проведене Пітером Ньюманом і Джеффом Кенворті, показало б, що це не так. За словами двох вчених, існує зворотний зв'язок між щільністю міст і кількістю енергії, яка споживається автомобілями для пересування по місту. Споживання енергії на транспорт значно вище в таких великих містах, як Х'юстон, ніж в більш компактних містах, де переважають малоповерхові будівлі, такі як Лондон або Копенгаген.

Але якщо щільність збільшується, існує ризик виникнення іншої проблеми: в містах з великою кількістю жителів на квадратний кілометр повітря прогрівається. Камінь, бетон і асфальт підвищують температуру вночі, тому що вони поглинають більше сонячної енергії і відображають менше, ніж природні поверхні, такі як трава, вода і дерева. Транспортні засоби, кондиціонери та електрообладнання також виділяють тепло, і високі будівлі перешкоджають проходженню вітрів, які розсіюють це. Тому в денний час температура в містах зазвичай на один градус вище, ніж в навколишній сільській місцевості, а вночі різниця температури може бути більше шести градусів.

ПАРАДОКСИ СУЧАСНОСТІ

Часто нетрі мають соціальну життєздатність і екологічні системи, які зникли в багатьох запланованих міських умовах.

У більш теплому кліматі, де знаходяться багато з густонаселених мегаполісів, кондиціонери використовуються для того, щоб зробити внутрішню температуру будинків стерпним. У багатьох з цих міст в жаркий день використання кондиціонерів може споживати більше енергії, ніж будь-яка інша діяльність.

Щоб зменшити це велике споживання, місцеві адміністрації вивчили заходи протидії опалення: наприклад, будівлі спроектовані таким чином, щоб мінімізувати проходження сонячного світла через вікна, збільшити вентиляцію, охолодити повітря фонтани і зменшують поглинання енергії, фарбуючи зовнішні стіни в



© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНІ АВТОРОМ



білий колір. Навіть посадка дерев уздовж доріг може допомогти знизити температуру: за один день з дерева може випаруватися до 400 л води, яка охолоджує навколишнє повітря. У Майамі дослідники виявили, що влітку рахунки за електроенергію в районах, чия територія була покрита більш ніж однієї п'ятої дерев, були на 10 відсотків нижче, ніж ті, де їх не було.

У той час як міські планувальники думають про те, як скоротити споживання енергії у великих містах, з іншого боку, існують нетрі, які були побудовані незалежно у багатьох країнах, що розвиваються мільйонами людей без втручання будь-якого міського планувальника. Ці нетрі відповідають багатьом критеріям, встановленим тими, хто проектує еко-міста: вони мають високу щільність населення, але мають низькі будинки, вулиці і провулки в основному пішохідні, до того ж багато місцевих жителів переробляють міські відходи. Незважаючи на недоліки в галузі охорони здоров'я та безпеки, нетрі часто мають соціальну життєздатність і екологічні системи, які зникли в більшості запланованих міських умов.

Можливо, ми могли б витягти уроки з хаосу і децентралізованої спонтанності нетрів і об'єднати це з інфраструктурою планованого еко-міста. Міста без будівель, які є занадто високими, можуть все ще мати достатню щільність населення, щоб забезпечити життя без автомобілів і гарантувати економію за рахунок масштабу, необхідного для нового міського метаболізму, заснованого на переробці всього: від стічних вод до пластика і сендвічів. У той же час вони повинні залишатися досить гнучкими, щоб дозволити людям жити так, як вони хочуть. Проблема в тому, щоб поставити на перше місце і людей, і навколишнє середовище. □



Питомник "Плодовый Крупномер" широко известен не только на Украинском рынке как производитель высококачественного Сертифицированного посадочного материала, мы так же работаем с Международными компаниями Экспортерами, представителями других стран Торгового П.П. в Украине. У нас самый большой выборсаженцев в Украине.

Яблони - 84 сорта, груши - 83 сорта,
абрикос - 47 сортов, грецкого ореха - 20 сортов,
сливы - 44 сорта, черешни - 56 сортов,
вишни - 30 сортов, очень много
плодово ягодных кустарников.



☑ Тел. для заказов саженцев +38 (098) 717-93-26
Тел. для заказов крупномера +38 (097) 944-62-64
Руководитель и главный агроном:
+38 (097) 944-62-64, +38 (050) 782-62-69,
+38 (095) 079-51-97
Email: litvavita@gmail.com

🌐 www.plodkr.kiev.ua

СЕРГІЙ ЛІЩИНА

«В САМОМУ НАЙБЛИЖЧОМУ
МАЙБУТНЬОМУ СУСПІЛЬСТВО
КАРДИНАЛЬНО ЗМІНИТЬ СВІЙ
ПОГЛЯД НА НАВКОЛИШНІЙ
СВІТ, НА ЕКОЛОГІЮ НАШОЇ
ПЛАНЕТИ!»

**ПРО ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ НАВКОЛИШНЬОГО
СЕРЕДОВИЩА, ПРО ЕКОЛОГІЧНЕ СЬОГОДЕННЯ
ТА МАЙБУТНЄ НА ЛОКАЛЬНОМУ ТА
ГЛОБАЛЬНОМУ РІВНІ, А ТАКОЖ ПРО
ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЮ — НАША РОЗМОВА
З ЛІЩИНОЮ СЕРГІЄМ БОГДАНОВИЧЕМ —
СПІВЗАСНОВНИКОМ КОМПАНІЇ
ТОВ «ОБІУ», ТМ «IZOVAT».**



І&А Події нинішнього року — пожежі в Сибіру і на Алясці, урагани в Європі і сніг в Австралії — все свідчить про те, що клімат планети змінюється зовсім не в кращу для населення сторону. Яка Ваша точка зору на процеси, що відбуваються сьогодні на Землі? Який фактор вважаєте більш значущим — людську діяльність або природно-біосферні процеси?

Глобальна зміна навколишнього середовища відбувається безперервно. Природа динамічна, і якихось десять тисяч років можуть змінити клімат до невпізнання. Наша цивілізація залежить від цього, а величезне і все зростаюче населення планети потребує води і їжі. При цьому ми змінюємо клімат набагато швидше природи, і це нам аж ніяк не на користь. Люди в багатьох разів прискорили процеси зміни природних зон вирубок лісів, оранкою степів, осушенням боліт і штучним зрошенням.

Економічна діяльність вимагає стратегічного планування, і чим на більший термін, тим краще. Нестабільність погоди і зміна клімату веде до неминучих витрат як для транспорту, так і для сільського господарства і промисловості. А ризики нових витрат, як відомо, підвищують ціни для кінцевих покупців — тобто для всіх нас.

І&А Сьогодні не тільки екологи, але і всі, небайдужі до стану навколишнього середовища, впевнені, що сучасний порядок речей необхідно кардинально змінити на користь заощадження ресурсів, економії енергії і води, розвитку альтернативних та відновлюваних джерел енергії. Якими, на Ваш погляд, можуть бути реальні заходи, які зможуть зупинити руйнування біосфери?

Безумовно, стрімкий розвиток виробництва за останні 150 років має вплив на глобальне потепління, можливо, цей процес безпосередньо пов'язаний з життєдіяльністю людства. На планеті зменшуються не тільки природні ресурси (в тому числі джерела енергоносіїв), вже сьогодні в багатьох регіонах планети питання доступності до питної води — стає просто питанням виживання.

Порушення екологічного балансу вже призвело до того, що в багатьох країнах на законодавчому рівні вводять заборони або обмеження використання продукції, яку не можна або важко утилізувати, наприклад, у багатьох країнах відмовилися (заборонили) використовувати поліетиленові пакети. Такі програми однозначно позитивно впливають на усвідомлення населенням глобальної проблеми екології і призводять до зміни способу життя і відносин до навколишнього середовища. Передові країни світу у своїй політиці приділяють багато уваги заміщенню непоновлю-



ваних енергоресурсів на альтернативні джерела енергії.

Програми по захисту навколишнього середовища і, зокрема, зупинки руйнування біосфери повинні бути реалізовані на рівні державного законодавства. Державні програми фінансування (фінансової підтримки) спеціалізованих науково-дослідницьких інститутів. Пільгові програми по оподаткуванню або кредитуванню підприємств з модернізації існуючого неефективного обладнання та перехід на альтернативні джерела енергії.

І&А Чи можливо в реальності «екологічно чисте» виробництво, що необхідно в першу чергу вжити для цього?

Мені здається, потрібно бути реалістом — сьогодні суспільство ще готове приймати ситуацію такою, яка вона є, а промислові технології поки ще не досягли висот рівня waste zero. На жаль, технології сьогоднішнього дня не дозволяють реалізувати виробництво продукції на 100% «екологічно чистим», але до цього потрібно прагнути. Адже скільки б ми не ставили нових фільтрів або печей допалювання, скільки б мільйонів євро не витратили на очистку шкідливих викидів, вони, на жаль, будуть. Інше питання — які саме викиди і в якому обсязі.

Сьогодні далеко не всі підприємства можуть собі дозволити установку ефективних систем очищення, оскільки дане обладнання дуже дороге коштує, що впливає на кінцеву собівартість готової продукції. Наприклад, датчани можуть собі дозволити побудувати сміттєпереробний завод прямо в центрі Копенгагена, який за визначенням категорично збитковий рівно тому, що він — супер екологічно чистий. Скажу прямо — важко уявити подібне в центрі Києва, у всякому разі, в найближчі роки.

Багато підприємств, через безкарність, усвідомлено йдуть на порушення норм викидів шкідливих речовин, чим завдають непоправної шкоди екології. І на мій погляд, необхідно не тільки посилити систему контролю викидів шкідливих речовин з боку держави, а й запустити під низькі відсотки кредитні програми для установки більш досконалих систем очищення і утилізації відходів виробництва.

ПЛЮСИ МІНЕРАЛЬНОЇ (БАЗАЛЬТОВОЇ) ВАТИ:

- ✚ екологічна чистота (для виробництва використовують лише натуральну сировину);
- ✚ безпека для здоров'я і навколишнього середовища (волокна щільно тримаються між собою, не вивітрюються тобто не потрапляють в повітря);
- ✚ низька теплопровідність. Матеріал прекрасно утримує тепло в приміщеннях;
- ✚ висока паропроникність. Природним процесом при життєдіяльності є виділення пари, яка повинна виходити через стіни і дах. На відміну від синтетичних виробів, кам'яна вата має хорошу паропроникність і безперешкодно пропускає надлишкову вологу з приміщення;
- ✚ довговічність — термін ефективної експлуатації базальткової мінеральної вати TM Izovat: складає не менше 50 років.
- ✚ негорючість — забезпечує ефективний захист будівельних конструкцій від дії вогню.
- ✚ звукоізоляція — забезпечує звукоізоляцію як від повітряного шуму, так і від ударного шуму.

I&A Ви відкриваєте в Україні нову виробничу лінію. Чи означає це, що в країні зростає попит на вашу продукцію або це щось інше?

Нову виробничу лінію ми орієнтуємо на виробництво мінеральної вати на основі скловолокна. За рахунок меншої собівартості кінцевого продукту, питання термомодернізації своїх будинків зможуть реалізувати менш забезпечені верстви населення. Запуск нової лінії забезпечить нові робочі місця, а також дозволить вирішувати питання утилізації (переробки) скляної тари і скляного бою. Відрадно, що і наші громадяни стали розуміти, що будинок повинен бути не тільки міцним, але і енергоефективним, добре, що з'явилися інструменти, я маю на увазі так звані «теплі кредити», які дозволяють хоча б частково компенсувати споживачеві витрати на теплоізоляцію житла. Адже основне призначення продукції, що випускається нами — як раз і є збереження енергії.

I&A З огляду на всі наші політичні реалії, та й загальний розвиток економіки країни, чи не страшно вкладатися в розширення виробництва?

Страшно було завжди — і 10 років тому, і сьогодні, але треба розуміти, де ми народилися і де живемо. Це — свого роду, гарне щеплення від страху. Ми — відкриті, ми добре орієнтуємося на ринку, і впевнені в успіху. Підприємства, які перестають розвивати виробничі потужності, що не впроваджують нові технології, не проводять навчання і перепідготовку персоналу — як правило надалі залишаються поза ринком. У 2018 році ми запустили другу лінію виробництва базальтової вати. А вже на початку цього року ми запустили виробництво нової марки теплоізоляції Izovat Fasad. Налагодили виробництво виробів примикань покрівлі Izovat Fil, елементів покрівлі по профнастилу Izovat TR.

I&A Чи можна говорити про існування вітчизняного ринку екологічних утеплювачів, в якому стані він знаходиться, які перспективи його розвитку?

На сьогоднішній день ми з упевненістю можемо стверджувати, що ринок екологічних утеплювачів є, і більшу частину ринку становлять матеріали вітчизняного виробництва. З огляду на те, що природні ресурси обмежені, а вартість енергоресурсів в майбутньому буде тільки зростати, то можна легко прогнозувати збільшення попиту на енергоефективні теплоізоляційні матеріали, що і підтверджує аналіз ринку теплоізоляційних матеріалів за останні 7 років.

I&A Утеплювачі базальтовий і скляний — схожість, відмінності, які перспективи їхнього застосування?

Мінеральна вата на основі базальтового волокна і мінеральна вата на основі скловолокна (скловата) сьогодні є найпопулярнішими утеплювачами огорожувальних конструкцій будівель і споруд. Обидва види мають схожу структуру, але трохи відрізняються один від одного, як вихідною сировиною, так і своїми властивостями. Як можна здогадатися, базальтова мінеральна вата виготовляється з базальту. Це — порода вулканічного походження, одна з найпоширеніших не тільки на Землі, але і на інших планетах. З цієї причини він активно використовується в будівництві, як ефективний і зручний в роботі мінерал. Породу подрібнюють, переплавляють, а потім насичують спеціальними добавками. У підсумку виходить досить цікавий за своїми властивостями матеріал. Базальтова мінеральна вата відмінно чинить опір навантажень, не горить у вогні і має вкрай високу довговічність (термін ефективної експлуатації становить не менше 50 років).

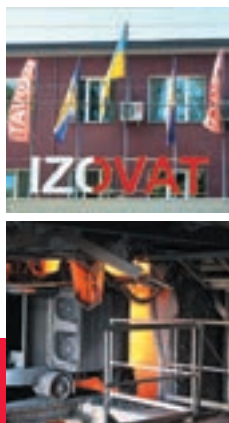
Мінеральна вата на основі скловолокна дешевша у виробництві, оскільки сировиною є скло бій і кварцовий пісок. Скловолокно не має в своєму складі шкідливих речовин, може випускатися в формі — матів і плит.

I&A Що хотів би побажати керівник підприємства, яке виробляє найкращий теплоізоляційний матеріал своїм споживачам?

Головне побажання — перестати опалювати космос і зайнятися, нарешті, енергоефективністю свого будинку. Крім якісної теплоізоляції ще є маса досягнень цивілізації — таких як грамотне скління, рекуперація повітря, світлодіодне освітлення, які не тільки в рази зменшують ваші рахунки за комуналку, але й внесуть свою лепту до оздоровлення всієї планети.

В майбутнє потрібно завжди дивитися з оптимізмом. Я впевнений, що в самому найближчому майбутньому суспільство кардинально змінить свій погляд на навколишній світ, на екологію нашої планети, інакше ми дуже швидко дійдемо до точки неповернення.

Сьогодні ми ще не знаємо, які нові джерела енергії зможе винайти людство, наприклад, що зможе запропонувати штучний інтелект в цьому напрямку, але те, що ми повинні більш економно ставитися і до сировини, і до споживаної енергії, незалежно від її джерел — тут, мені здається, іншого шляху немає. Будь то сонце, вітер, керований термоядерний синтез або щось ще новіше, поки не відоме людям! Головне — не зупинятися, а продовжувати розвиватися! □





базальтова теплоізоляція

+38(0412)412-412, +38(097) 930-47-87, +38(050) 314-55-75

sales@izovat.ua

www.izovat.ua

ГОНКОНГ. ГОРОД ЗЕЛЕНИ И ЦВЕТОВ



Текст: Елена
Миняйло,
ландшафтный
дизайнер

КОГДА Я ПРИЛЕТЕЛА В ГОНКОНГ, ТО БЫЛА СРАЗУ ПРИЯТНО УДИВЛЕНА ОГРОМНЫМ КОЛИЧЕСТВОМ ЖИВЫХ ЦВЕТОВ В ЗАЛАХ АЭРОПОРТА! А НЕВЕРОЯТНО РОСКОШНЫЕ ОРХИДЕИ ЗАТМЕВАЛИ СВОЕЙ КРАСОТОЙ ВСЕ ТЕ ОРХИДЕИ ВМЕСТЕ ВЗЯТЫЕ, ЧТО Я ВИДЕЛА ДО ЭТОГО. «ГОРОД ЦВЕТОВ» — ПОДУМАЛОСЬ ТОГДА. НА САМОМ ЖЕ ДЕЛЕ, ДОЛЯ ОЗЕЛЕНЕНИЯ ГОРОДА СОСТАВЛЯЕТ ВСЕГО 15%. НО ПОБРОДИВ ПО УЛОЧКАМ, ВОЗНИКАЕТ ОЩУЩЕНИЕ — ЧТО ВСЕ 100%. ЦВЕТЫ В КАШПО, КУСТАРНИКИ И ДЕРЕВЬЯ В ОГРОМНЫХ ГОРШКАХ, ОЗЕЛЕНЕННЫЕ НИШИ ВЫСОТНЫХ ДОМОВ, СКВЕРЫ И ПАРКИ, — ВСЕ ЭТО СОЗДАЕТ ОЩУЩЕНИЕ СПЛОШНОГО ЗЕЛЕННОГО И ЦВЕТУЩЕГО КОВРА, ИЗ КОТОРОГО КОЕ-ГДЕ ВЫГЛЯДЫВАЮТ ВЫСОТКИ.





Сто Гонконг — специальный административный район Китая, расположенный на юго-востоке страны. Этот динамичный густонаселенный город, в котором проживает почти 7,5 млн человек, является сегодня крупным морским портом и мировым финансовым центром, силуэт которого формируют многочисленные небоскребы. А центральный район Гонконга славится своими офисными зданиями, среди которых Башня Банка Китая, построенная по проекту архитектора Бэя Юймина.

В городе едва ли не самая высокая плотность населения в мире, совершенно космическая стоимость земли, поэтому доля зеленых насаждений столь мала, но при этом парки и скверы расположены таким образом, чтобы в пешей доступности у каждого был какой-то зеленый оазис. А добавьте к этому зеленые крыши и стены, которые вы встретите в Гонконге на каждом шагу! Да-да, гуляя по Гонконгу и любуясь небоскребами, нельзя не отметить,



что зеленых мест для отдыха очень много, от крошечных скверов и пешеходных площадей с пальмами и фонтанами до достаточно больших парков. Даже под огромными эстакадами, поднятыми на уровень 15 метров, созданы мини-сады! Приятно наблюдать, как в обед служащие выходили и сидели у водоемов, отдыхая и общаясь.

...Ближайший от места нашего жительства парк — один из многочисленных общественных парков, Kowloon Park. Здесь гуляет достаточно много народу, и я, движимая профессиональным любопытством, тоже направилась туда. На входе — огромный спортивный комплекс с бассейнами и другими залами для занятий, где многие оставались на секции, другие же шли в парк прогуляться. Ведь в глубине парка — настоящая сказка.

Как любят говорить у нас, «функциональность» этого парка была просто космического масштаба. Такого количества интересных мест нигде больше, пожалуй, и не сыскать: от площадок с



© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



современной скульптурой и местами для выступлений мастеров кунг-фу до стриженного лабиринта и традиционного китайского сада, обнесенного таинственной оградой. И все это среди роскошных тропических растений, дарящих тень и просто эстетическое наслаждение.

Здесь каждый находил для себя место и занятие. Кто-то просто читал газету под сенью огромных деревьев, кто-то с мостика наслаждался журчанием воды и рассматривал стаи фламинго на фоне огромных пальм и небоскребов на заднем плане; а дети играли не только на детских площадках (которые, конечно тоже были!), но и в любом другом месте — лабиринт давал безграничные возможности для прятков, а «дворец» предполагал исторические ролевые игры. Затерянные башни, стадионы в глубине парка, больше похожие на таинственные горные террасы, холмы, из которых





открывались потрясающие виды. На территории расположен большой парк птиц и множество спортивных сооружений и площадок. Мне кажется, что создатели парка основной задачей ставили для себя как раз привлечь наибольшее количество людей, создать максимальный интерес для посетителей, а уже только потом состояться как дизайнеры и превратить парки в предмет искусства.

Еще об одном парке Гонконга, который меня очень впечатлил, я хотела была рассказать отдельно. Это Сад Нан-Льян (Nan Lian Garden) при монастыре Чи Лин. Это классический китайский сад, уже больше созерцания, чем активностей, но и здесь есть столько интересных и особенных мест, что скучным его точно назвать нельзя). Как и в любом китайском саду, дорожки направляют тебя таким образом, чтобы за каждым поворотом ты мог восхититься чем-то новым.

Коллекция огромных камней, бонсаи из всевозможных видов деревьев, пруды, традиционные павильоны и мостики, ресторан в пещере под водопадом, и много других элементов, которые открываются по мере продвижения по саду. Особенно эффектно выглядят традиционные постройки и водоемы с цветущими лотосами на фоне немыслимых небоскребов, как бы выплывающих из тумана.

Хотелось бы отметить, что и дети, и взрослые, ведут себя очень аккуратно и бережно при посещении ландшафтных объектов. Думаю, не только потому что уважение к ним в Гонконге воспитывается с детства, а и потому, что встреча с природой побуждает посетителей всматриваться и любоваться, и получать прилив жизненной энергии. Потому многие жители Гонконга идут в парк даже имея свободные полчаса, чтобы посидеть на скамейке, выпить чаю, послушать птиц и обновить силы. □





«ПЛОДОВЫЙ» ЛАНДШАФТ? МИССИЯ ВЫПОЛНИМА!



Текст: Ольга
ЛИТВАКОВА, директор
компании «Плодовые
крупномеры»

ПИТОМНИК «ПЛОДОВЫЕ КРУПНОМЕРЫ» ПРОДОЛЖАЕТ ВЫПОЛНЯТЬ СВОЮ МИССИЮ НА НАШЕЙ ПЛАНЕТЕ, ВЫРАЩИВАЯ И РАДУЯ РАЗНОВИДНОСТЬЮ СОРТОВ И ВКУСНЫХ ПЛОДОВ ФРУКТОВЫХ ДЕРЕВЬЕВ. А ТАКЖЕ ДЕКОРАТИВНЫМИ ФОРМАМИ КРОН И НОВЫМИ СОРТАМИ, ЗАВЕЗЕННЫМИ В УКРАИНУ. БЛАГОДАря ПРОФЕССИОНАЛИЗМУ СПЕЦИАЛИСТОВ КОМПАНИИ НАШИ КЛИЕНТЫ ПОЛУЧАЮТ ВЫСОКОКАЧЕСТВЕННЫЙ, АДАПТИРОВАННЫЙ, СФОРМОВАННЫЙ ПЛОДОВЫЙ ИЛИ ПЛОДОВО-ЯГОДНЫЙ, ИЛИ ПЛОДОВО-ДЕКОРАТИВНЫЙ ПОСАДОЧНЫЙ МАТЕРИАЛ, ЧАСТИЧНО (INVITRO), С КОТОРЫМ МОЖНО РАБОТАТЬ НЕ ТОЛЬКО СЕЗОННО, НО И КРУГЛЫЙ ГОД.



О ДЕКОРАТИВНОСТИ

Прекрасными декоративными качествами обладает целый ряд яблонь мелко-плодных сортов. Например, взрослые деревья сорта «Долго» обильно увешаны очень вкусными плодами, чаще всего небольшими по размеру, ярко красного цвета, придающими дереву особую нарядность.

Цветущая «Яблоня Недзведского» на фоне молодой весенней зелени выглядит ярким экзотическим букетом: ее цветки в бутонах темно-пурпуровые, а плоды не очень крупные, но вкусные и имеют фиолетово-пурпурный окрас.

Яблоня «Роялти» красивая декоративная с мелкими, размером как вишня, плодами. В народе такие яблочки называют «райскими». Основное достоинство дерева — в высоких декоративных свойствах листьев и цветов: благодаря их оригинальному пурпурному окрасу эту яблоню наиболее часто используют при создании ландшафтных композиций. Яблоня «Горноалтайская» — очень морозоустойчивый сорт с красивыми, хоть и мелкими плодами, украсит любой участок.

ПЛОДОВЫЕ В ЛАНДШАФТЕ

Плодовые деревья в ландшафте используют в виде одиночных посадок, живых изгородей, для вертикального озеленения.

Одним из критериев выбора вида, культуры должна быть хорошая переносимость им обрезки и формирования кроны.

Например, для создания декоративных форм яблони нужно подбирать не слишком сильнорослые деревья, у которых есть склонность к интенсивному росту и загущению кроны. Лучше отдать предпочтение карликовым или полукарликовым подвоям.

А для живых изгородей подбирают растения с учетом возможности будущей формирования кроны. А это свободнорастущие и свободностригуемые, теневыносливые деревья.

Очень важен и фактор устойчивости видов. Помните, что больные деревья и кустарники не могут быть украшением участка, поэтому следует подбирать сорта адаптированные, устойчивые к болезням и заморозкам.

Также важна и зимостойкость растений, в противном случае неизбежны их повреждения и, как следствие, — потеря декоративности.

Но самое главное — основным выбором плодовой культуры является ее непосредственное предназначение для декоративно-



Литваков Виталий, агроном



го оформления сада. Поэтому наш питомник «Плодовые крупномеры» и квалифицированный агроном Литваков Виталий Борисович — неразрывная часть в тандеме производства для всех почитателей плодово-ягодного Сертифицированного посадочного материала.

Мы трудимся, создавая для вас растения для одиночных посадок, для живых изгородей, групповых и линейных посадок, и для общего пользования. Приглашаем в наш питомник! <http://plodkr.kiev.ua/> □

ЕСЛИ ВАМ СКУЧЕН МОНОХРОМ, ВЫ ПРОСТО НЕ УМЕЕТЕ ЕГО ГОТОВИТЬ



Текст:
Виктория ВАЛЕНТА,
ландшафтный
дизайнер, кандидат
биологических наук

МНОГИЕ СТРЕМЯТСЯ К ТОМУ, ЧТОБЫ СДЕЛАТЬ СВОЕ ПРОСТРАНСТВО УНИКАЛЬНЫМ. ДЛЯ ЭТОГО ВНЕДРЯЮТ НОВЫЕ ПРИЕМЫ ПОСАДОК И РАЗБИВКИ КЛУМБ, ГДЕ ПРОДУМЫВАЮТ СОЗДАВАЕМУЮ КОМПОЗИЦИЮ КАК ПО ВЫСОТАМ, ТАК И ЦВЕТОВЫМ РЕШЕНИЯМ. А ВЕДЬ СОЗДАТЬ УНИКАЛЬНУЮ ГАРМОНИЮ В САДУ НЕ ВСЕГДА ПОД СИЛУ: НУЖНО УЧИТЫВАТЬ ЗАКОНЫ ПРИРОДЫ, БАЛАНС В ЦВЕТОВЫХ РЕШЕНИЯХ. А ЭТО, КАК ИЗВЕСТНО, ДОВОЛЬНО СЛОЖНАЯ ЗАДАЧА НЕ ТОЛЬКО ДЛЯ НАЧИНАЮЩИХ САДОВОДОВ.



Задача практикующих художников сада — реализовать задуманную картинку, в полной мере дополняющую реальность бытия для оправдания впечатлений и эмоций перспективы.

Учеными доказано, что каждый человек видит абсолютно по-разному. Поэтому и вкусы у всех разные, например, одним гармонично смотрится весь цветовой спектр и наличие контрастных решений, а другие отрицательно реагируют на букетное сочетание. Но, если цветочное решение пахнет сплошным хаосом, где сложно уцепиться за смысл и восприятие блуждает взглядом, тогда и построение форм не работает на уровне.

Изучая цветочные решения и колористику ландшафта, особое внимание хочу уделить

именно созданию монохромного сада. Помню, когда столкнулась с первым запросом создания такого сада, было много критики и неприятия.

Мне говорили: сад будет очень скучен и предсказуем! Да и мне самой казалось (а это было 10 лет назад), что чем больше противоположностей в цвете и форме, тем интересней взгляду. Но, когда появились первые результаты, кардинально изменила свое отношение.

Итак, рассмотрим подробнее из чего состоит монохромный сад и как это «подавать» в саду. Для детального разбора по цветовой палитре приведено четыре основных тональности, которые при смешанных посадках, можно смело использовать для создания новых иллюзий в цветочных пятнах.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



ВЕСНА	ЛЕТО	ОСЕНЬ
Мускари, незабудка, барвинок, василек, гиацинт, горевчанка, весенняя, живучка, крокус, пролески, пупочник, пушкиния, флокс	Агапантус, Агератум, Аканит, гелиотроп, Немфила, гортензия, дельфиниум, живучка, ипомея, ирис, колокольчик, лаванда, лен, меконописис, мордовник, синеголовник, синяк, флокс, чернушка, шалфей	Аконит, астра

СИНЕ-ГОЛУБОЙ

Создавая сад в настроении блюза, мы раскрываем палитру голубых и синих красок. Если говорить о чистоте цвета, то в природе их очень сложно найти: палитра подобных от светло-голубых и до темнеющих синих делает нужное настроение. Данная тональность, с давних времен, использовалась в религиозных обрядах, так как приравнивалась к божественной природе, а в китайской культуре символизировала дорогу к бессмертию. Основная тональность навеивает прохладой, что символизирует эмоциональность недостижимости горизонта, но и с другой стороны, это тональность силы и разума. Будет явно интереснее для создания общей картины, если закомпоновать всю гамму синих тонов (от темно фиолетового до амethystового цвета). Для примера, рассмотрим сезонность В ритме: цвет настроения — синий.

БЕЛЫЙ

Самым нежным и чувственным является белоснежный сад, который символизирует чистоту и радость, свежесть и невинность сада. Из опыта, пришла к этому монохромному цвету, когда вокруг «выросло» много темных пятен, а именно, забор, здания и беседка. Особенно когда любимый оттенок темных и коричневых цветов расположены по периметру территории.

Сколько зрительно забирается пространства и создается гнетущая атмосфера замкнутости. Именно белая тональность внесла жизнь, как тонким кружевом сделала праздник сада.

Главным пунктом для создания белого полотна, есть наличие непрерывного цветения, а именно — создание сада непрерывного цветения. Ниже приведены некоторые садовые растения для создания сада непрерывного белого цветения на протяжении вегетационного периода.



ВЕСНА	ЛЕТО	ОСЕНЬ
Крокусы, галантус, ландыши, анютины глазки, примулы, нарциссы, тюльпаны, флоксы	Пион, ирис, волжанка, хоста, колокольчик, дельфиниум, нивяник, бересклет форчуна, астильба	Вереск, астра, хризантема
Пион, калина, ирга, сирень, спирея, клематис	Чубушник, розы, вейгела, гортензия, Юкка	Мискантус, гортензия, листья с белыми полосами: вейника, бухарника и райграса
Акация, вишня, яблоня, черемуха		

КРАСНЫЙ

Цвет праздника, который делает яркое настроение и вызывает на диалог. А еще это цвет, который, боясь использовать в большом количестве садоводы. Знакомьтесь, его величество — Красный. Норовистая тональность довольно сильно манипулирует и раздражает, если неумело подбирать тона и баланс. Мощный цвет, и так непредсказуем в разные часы освещения, к примеру, в утреннее время довольно скучен. Использование его на длинных участках, визуальное укорачивает пространство. Наиболее выигрышно смотрится сочетание данного оттенка в цветах настоящей природы — зеленого.

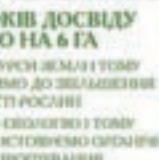
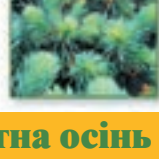
ВЕСНА	ЛЕТО	ОСЕНЬ
Дицентра, тюльпан, примула, пион	Армерия дернистая, астильба, гейхера, горец, эхинаcea пурпурная, лапчатка, лихнис, кровохлебка, мак, пиретрум кавказский, роза, вейгела	Гелениум осенний, хризантема корейская

ЖЕЛТЫЙ

Желтый символизирует приход весны. Даже воздух по-особому пахнет и теплые солнечные лучи, трепетно прогревают почву. Именно цвет солнца имеет особое значение в течении всех сезонов. Он по-особому воодушевляет и притягивает взгляд, дает больше света и оживляет композицию. Нехватку солнечной энергии чувствуют как растения, так и наш организм, поэтому монохромный желтый сад создаст ауру уюта, праздника и детской радости. Для воссоздания переходящей волны цвета по всем сезонам приведём основные растения, которые воссоздадут «Солнечный сад».

Художники, выходя на планер, предпочитают использовать эти основные цвета. Ведь, мешая их между собой можно как усилить эффект, так и создать гамму других тональностей, помня также и о дополняющих друг друга цветах. Поэтому, каким бы вы садам в цвете не дали приоритет, будь то диалог в монохроме или же цветопередача контрастов, главное помнить, создавать сады нужно по законам цветовых сочетаний. Ведь главная задача искусственного ландшафта — нести гармонию и баланс восприятия. □

ВЕСНА	ЛЕТО	ОСЕНЬ
Крокус, нарцисс, тюльпан, дороникум восточный, купальница европейская, примула, дороникум, пион	Бузульник, георгина, очиток, лилейник, лилия, Золотарник, пупавка красильная, пион, алиссум, эремурус, лапчатка, роза, рудбекия, гладиолус	Астра, гладиолус, георгины, львиный зев, хризантема, вереск, бархатцы, космея, циния



БІЛЬШЕ 10 РОКІВ ДОСВІДУ
ВКЛАДЕНО НА 6 ГА

- Ми цінимо ресурс землі і тому ефективно підходимо до збільшення чисельності рослин
- Ми дбаємо про екологію і тому максимально використовуємо органічні підходи до вирощування
- Ми підбираємо для вашого саду матеріали з екологічними рішеннями

АДРЕС, ЕКОЛОГІЧНИЙ САД —
ЦЕ СКАДОВА ВАШОГО ДОВГОЛІТТЯ

ПИСЬМОВИЙ ЗАКАЗ
СВЯТОГО МІСТА
ВІСНОВИЦЬКА, 44000
(044) 223-40-91
(097) 223-40-91
(066) 445-56-06
[HTTP://WWW.ZELENA-MRIA.COM](http://www.zelenamria.com)
zelenamria@ukr.net
ВІСНОВИЦЬКА, 44000

Спекотна осінь - приємні знижки!

ТЕ, ЩО МИ РОБИМО СЬОГОДНІ —
БУДЕ НАШИМ ЗАВТРА!





ЛАНДШАФТ и архитектура

Консалтинг



Организация
событий



Проект сада



Журнал



Туры по садам



<http://laburo.com.ua>
+38 (067) 505-85-53



ЛАНДШАФТ и архитектура

Подпишись в любом почтовом отделении страны

подписной индекс



или онлайн на сайте

86400

<http://presa.ua>

- ✓ Более 250 точек продаж журнала по всей Украине.
- ✓ Все самые актуальные тенденции в мире ландшафтного дизайна, благоустройства и архитектуры. Интервью с профессионалами мирового уровня, примеры работ и решений на любой вкус.
- ✓ Большой тираж, который позволит привлечь заказчиков и инвесторов, поможет расширить круг профессиональных контактов для Вашего бизнеса.



<http://laburo.com.ua>
+38 (067) 505-85-53



**КОНСАЛТИНГОВОЕ БЮРО
«ЛАНДШАФТ И АРХИТЕКТУРА»
+38 (067) 505 85 53**



**Презентуем
творцов
ландшафтного
дела и профи
строительно-
архитектурного
цеха**



**Помогаем в
продвижении
частным лицам
и компаниям**



**Предлагаем
услуги по
созданию и
продвижению
журналов и
сайтов**



**Содействуем
в проведении
презентаций,
выставок,
фестивалей,
круглых столов,
форумов**



**Наш основной
профиль —
белый PR :)**

РЕШЕНИЯ

сад&дом





РОККОЛО В КАРМИНЬЯНО

ЭТА РОСКОШНАЯ ВИЛЛА, РАСПОЛОЖЕННАЯ В КОММУНЕ КАРМИНЬЯНО, ЧТО К ЗАПАДУ ОТ ФЛОРЕНЦИИ, ДО РЕКОНСТРУКЦИИ БЫЛА ПРОСТОЙ СЕЛЬСКОЙ ФЕРМОЙ. РАСПОЛОЖЕННАЯ НА ВЕРШИНЕ ХОЛМА, ОНА ОКРУЖЕНА ТИПИЧНЫМ ДЛЯ ТОСКАНЫ ВООБЩЕ И ФЛОРЕНТИЙСКОЙ РАВНИНЫ В ЧАСТНОСТИ, ДЕРЕВЕНСКИМ ЛАНДШАФТОМ.



АВТОРЫ ПРОЕКТА:
д-р Сильвия БЕЛЛЕЗИ,
д-р Альберто ДЖЮНТОЛИ
студия Bellesi Giuntoli,
Флоренция, Италия

Подъездная дорога к вилле, на всем протяжении, с одной стороны ограничена стройной линейкой кипарисов, в то время как вторая сторона дороги засажена разнообразными средиземноморскими кустарниками. По лестнице, украшенной розами, можно подняться с дороги прямо в сад.





К СВЕДЕНИЮ

Рокколо — это специальная ловушка для птиц, сооруженная из деревьев и кустарников. Прежде чем стать инструментом для сбора орнитологических данных, с помощью этих ловушек, хорошо замаскированных в зелени в центре луга или на вершине холма, добывали живые приманки, например, дроздов, для охоты.

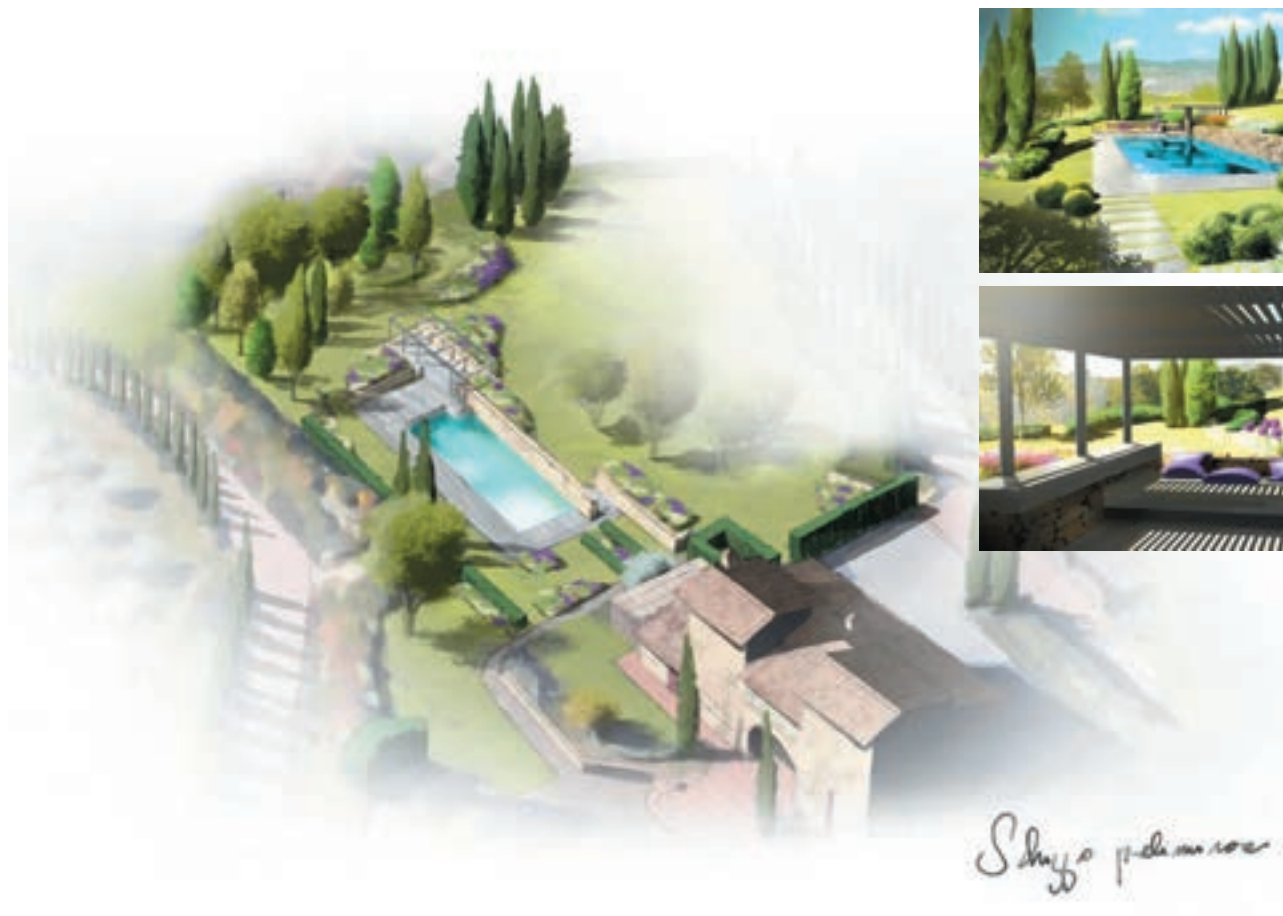


Сад, который окружает здание со всех сторон, дополняют террасы и клумбы, каждая из которых хранит свой собственный секрет, имеет свое настроение. Да и саму виллу стоит рассматривать с точки зрения дизайна сада, чтобы оценить единство архитектуры и примыкающего открытого пространства.

Богатые клумбы из смешанных многолетников обрамляют главный вход в здание, в то время как небольшие газоны оставляют небольшую комнату, подчеркивающую архитектурные формы. Строгие живые изгороди и произведения искусства украшают террасы с видом на флорентийскую равнину, тогда как парковочная зона и навес для машины, расположенные в задней части дома, скрыты от глаз.

С левой стороны виллы мы попадем в зону отдыха с плавательным бассейном, который удачно вписан в единую среду с ландшафтом, и который закрепляет визуальные связи между собственно садом и его функциональным контекстом. Каменная дорожка пересекает лужайку в направлении бассейна, направляя взгляд

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



на группу кипарисов, которые выступают в качестве фокусной точки. С другой стороны бассейна, тень от перголы вкупе с травами и многолетними растениями образуют особую зону, где летом можно укрыться от палящего итальянского солнца. Просторное место для отдыха, с подушками под беседкой, делает эту часть сада еще более комфортной, давая возможность гостям немного перекусить или выпить у бассейна.

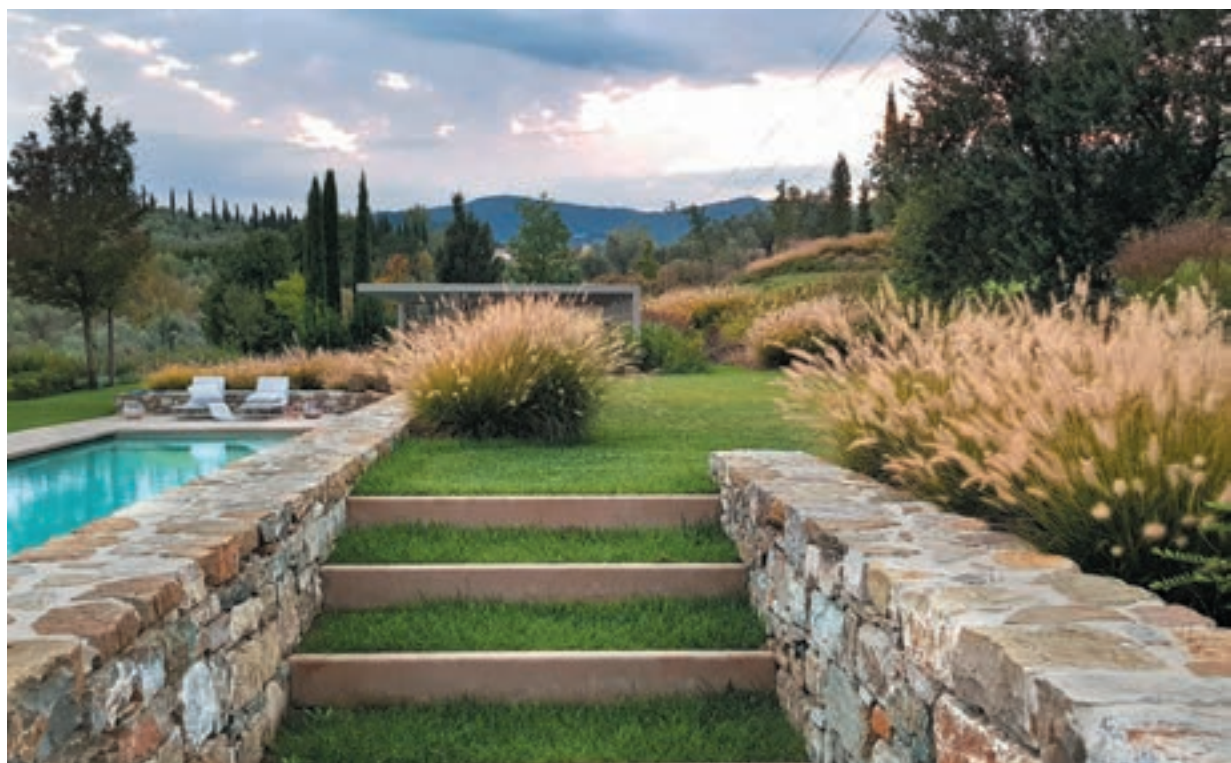


Дизайн сада вокруг бассейна представляет собой образец использования смешанных цветочных клумб, трав и многолетников. Общая картина обогащена длинной вечнозеленой изгородью, которая граничит с газоном вдоль бассейна. Светильники, установленные по краю газона, помогают собрать воедино образ этой части сада.

Бетонные ступени ведут к верхней части сада, где широкий газон притенен рядом грабов (*Carpinus betulus*). Многослойная клумба, сделанная из высокой изгороди, кустов поменьше и многолетних растений со смешанным бордюром, смягчает вид на парковку в задней части дома. Детская игровая площадка разделена бордюром из крупных средиземноморских кустарников, что создает визуальный барьер между этой зоной и садом у бассейна.

В верхней части сада типичное «рокколо» кипарисов, расположенных по кругу, подчеркивает интеграцию сада в окружающий его тосканский ландшафт. □







АВТОР ПРОЕКТА:
Раса ЛАУРИНАВИЧЕНЕ,
ландшафтный дизайнер

МОДЕРНОВИЙ САД У СЕРЦІ ВІЛЬНЮСА



МУЗЕЙ МО — ЦЕ МУЗЕЙ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА У ВІЛЬНЮСІ, ПОБУДОВАНИЙ ЗА ПРИВАТНОЮ ІНІЦІАТИВОЮ ВІКТОРА БУТКУСА ТА ДАНГУОЛЄ БУТКЕНЕ. ТУТ ЗІБРАНО ПОНАД 5000 ТВОРІВ СУЧАСНОГО ЛИТОВСЬКОГО МИСТЕЦТВА (ЖИВОПИС, СКУЛЬПТУРА, ГРАФІКА, ФОТОГРАФІЯ). ЕКСКЛЮЗИВНА БУДІВЛЯ БУЛА СПРОЕКТОВАНА МІЖНАРОДНОЮ АРХІТЕКТУРНОЮ ФІРМОЮ STUDIO LIBESKIND ЗА СПРІЯННЯ ЛИТОВСЬКОЇ КОМАНДИ АРХІТЕКТОРІВ DO ARSNIESTYS. КОЛИСЬ ТУТ БУВ КУЛЬТОВИЙ КІНОТЕАТР «LIETUVA»; ЛІТЕРИ НАЗВИ ДОСІ ПРИКРАШАЮТЬ САД МУЗЕЮ, ЯК ДАНИНА СТАРОВИННОМУ ДУХУ МІСЦЯ.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНІ АВТОРОМ



Більшість музеїв світового рівню дбає про своє безпосереднє оточення, створюючи комфортні місця для відвідувачів. Одним із таких прикладів музейних садів, який особливо зачаровує своєю розмитотою гармонією, є сад музею на набережній Бранлі у Парижі, розроблений одним із найвидатніших французьких ландшафтних архітекторів Гілем Клементом.

Загальна площа саду біля музею МО — близько 600 кв. м, і складається із трьох окремих частин — невеликого схилу з південної сторони музею, озеленого схилу на службовому паркінгу (закритого для громадськості) і, що найголовніше, саду скульптур.

На південній стороні зелені дуже мало, бо це місце сильно нагрівається сонцем, тому концепція озеленення тут вкрай мінімалістична — кілька багатостебельних гімалайських берез (*Betula utilis*), загублених у морі спороболу розлогого (*Sporobolus heterolepis*) та аканту м'якого (*Acanthus mollis*).

Якими мають бути рослини, щоб вижити у зоні паркінгу? Звичайно, витривалими до навантажень, такими, що виглядають максимально охайними, зеленими та можуть підтримувати невеликий нахил. Тож на паркінгу була висаджена гортензія мітловидна сорту Limelight (*Hydrangea paniculata*), спірея (*Spiraea cinerea*, Grefsheim), а ґрунт покриває





плідник круглий (*Sulphureum Epimedium* x *versicolor*) та барвінок малий (*Vinca minor*). Восени дизайнер планує у цю зону додати ще 8 тис. цибулинних рослин — тюльпанів і крокусів, щоб працівники музею навесні мали змогу насолоджуватися раннім цвітінням.

Як і на набережній Бранлі, значна частина саду МО постійно затінена; тут панують листя і текстури різних відтінків. Навесні сад прикрашається цвітом брунери, сорт «Sea Heart», поруч з якою світяться яскраво-синіми квітками медунки (*Pulmonaria*). Пізніше естафету цвітіння переймає біла астрантія (*Astrantia*), яка квітує надзвичайно довго. Трохи пізніше до неї приєднується волжанка дводомна, або арункус «Гораціо». Наприкінці літа зацвітає білосніжна (*Anemone* x *hybrida* *Honorine Jobert*). Анемонам акомпанує айстра розчепірена (*Aster divaricatus*), білі хмари якої не залишать байдужим жодного гостя.

Не останню роль на цій ділянці грають злаки. Тут їх досить багато, і вони об'єднані у великі блоки, що забезпечує гарний фон для інших



рослин. Тут посаджені хакомахлоя велика (*Nakonechloa masra*), молінія голуба (*Molinia caerulea* Heidebraut) і споробол розлеглий (*Sporobolus heterolepis*). Ця комбінація доповнюється великими головками аліума (*Allium christophii*), що робить усю композицію невимовливою і дуже ефектною.

А навесні ця ділянка відкривається, як скринька з дорогоцінним камінням, коли зацвітає 18 тисяч цибулинних рослин! Тут ви не знайдете популярних крупноквіткових сортів, проте тут є дрібноквіткові тюльпани, нарциси, інші цибулинні з дрібною квіткою, цвітна капуста. Наприкінці зими всім людям не вистачає яскравих кольорів, тому барвисті галявинки дійсно радують відвідувачів саду.

Треба сказати декілька слів про дерева в саду скульптур. Оскільки простір невеликий і дуже тінистий, дизайнер вибрала повільно зростаючі, але дуже декоративні дерева. Так була висаджена надзвичайно морозостійка магнолія сорту «Королівська зірка» (*Magnolia stellata*), і три японські кизили (*Cornus kousa*). □









Текст, фото:
Ольга КАМОЛИКОВА,
Валерий КОТЕЛЬНИКОВ

ВОДНЫЕ САДЫ АДЫ ХОФМАН,

ИЛИ ИСТОРИЯ ДЛЯ ТЕХ, КТО ХОЧЕТ В СВОЕМ САДУ БИОПРУД

ГОЛЛАНДИЯ БОГАТА ПРЕКРАСНЫМИ ЛАНДШАФТАМИ: КАК ПРИРОДНЫМИ, ТАК И РУКОТВОРНЫМИ. ЛИЧНО МНЕ ЛУЧШИМ ПОКАЗАЛСЯ САД АДЫ ХОФМАН. ТАКОГО УЮТНОГО, БУКВАЛЬНО РАЙСКОГО САДА, С ОГРОМНЫМ КОЛИЧЕСТВОМ ИЗУМИТЕЛЬНЫХ ВОДНЫХ ОБЪЕКТОВ, С УДИВИТЕЛЬНЫМИ СКУЛЬПТУРАМИ И ОРГАНИЧНО ПОДОБРАННЫМИ РАСТЕНИЯМИ, Я НЕ ВСТРЕЧАЛА РАНЬШЕ. РАССКАЖУ ОБО ВСЕМ ПО ПОРЯДКУ.



ДЛЯ СПРАВКИ

Ада Хофман поставила перед собой цель предоставить информацию обо всем, что связано с декоративным прудом. Ее специальность — поддерживать чистоту воды в пруду биологически, без химикатов и фильтров. В своем саду она показывает это примерно в 50 прудах, общий объем воды — от 420 до 2 500 000 литров.

Самый маленький водоем в прудовом саду Ады Хофман содержит 160 литров воды, самый большой — 3,5 миллиона литров. Все остальные пруды находятся между ними, и они кристально чисты благодаря применению растений. Планируя свой пруд, удостоверьтесь что он, по крайней мере, на 3/4 находится на солнце, полностью — тоже хорошо.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ





Ада Хофман родилась 2 апреля 1946 года в муниципалитете Ауденрийн и выросла в польском Лопиксе. Ее отец выращивал и продавал фрукты. Ада с самого детства интересовалась природой, особенно всем, что можно найти в воде и вокруг нее. Она собирала различные дикие растения и сажала их в своем собственном маленьком саду.

Но больше всего ее интересовали водные и околотоводные растения. Ада задалась вопросом: почему вода была чистой в одной канаве, а непрозрачной в другой. Наблюдая и экспериментируя, она быстро обнаружила, что подводные растения сохраняют воду чистой. Она назвала эти растения кислородными, и термин этот был широко принят любителями прудов.

После того, как она вышла замуж, в ее собственном саду появился пруд, и она продолжила свои эксперименты. Вода там была кристально чистой, с растениями.

В 1983 году Ада записала свои знания в первой книге: «Книга о пруде». Тринадцать изданий этой книги были опубликованы. Представьте

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ





себе: все растения для этой книги были нарисованы Адой, ведь фотографий их не было.

Спустя некоторое время семья переехала в Ваассен, в дом с более чем 6000 м² земли. Здесь она продолжила свои труды о прудах и прудовых растениях, а также о рыбах. Но она хотела показать на практике, что ее взгляд на пруды был правильным. И купила в 1987 году небольшую ферму с прилегающими к ней 2,5 га земли в Лоозене. Именно этот участок за год был преобразован в прудовый сад с более чем 30 небольшими садами, в которых около 50 прудиков и водных элементов. Садики эти спроектированы вокруг трех больших природных прудов и вместе образуют большой сад.

Аде Хофман удалось собрать одну из крупнейших коллекций растений, кустарников и деревьев в Нидерландах. В прудах, а также в саду много животных, в том числе кольчатые змеи, лягушки, медленные черви, различные виды рыб, саламандры и ящерицы.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ





Птицы также любят этот сад, а зимородок — постоянный гость. Летом здесь много бабочек.

Особенная изюминка — сад на крыше с прудом, в его обрамлении японские элементы и скульптуры. Из сада на крыше открывается прекрасный вид на прудовый сад и частный пруд, построенный в 1994 году.

Сад был открыт для посетителей в 1988 году. Несколько лет спустя на рынке появилась ее вторая книга: «Пруды». За десять лет сад Ады Хофман стал одним из самых красивых садов в Голландии, и единственным в мире.

Осенью 1997 года была опубликована третья книга — «Книга Ады Хофман Понд», а в начале 2005 года книга «Лягушки и пруды».

Очень многие любители садов и прудов приходят в ее сад — не только полюбоваться, но и получить рекомендации. В 2008 году Ада Хофман отошла от дел из-за проблем со здоровьем. Ее деяния продолжила дочь Натали.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ







СОВЕТЫ ПО СТРОИТЕЛЬСТВУ ПРУДА ОТ АДЫ ХОФМАН

● Если вы хотите построить пруд, очень важно учитывать то, что вы действительно хотите. Вы хотите природный декоративный пруд или карповый пруд? В нашем саду — естественный декоративный пруд, в котором растения сохраняют воду здоровой без добавления химикатов или использования фильтров.

● Используйте качественный вкладыш для пруда, обычно толщиной 0,5 мм.

● Под пленкой должен быть нанесен защитный слой.

● Никогда не используйте резиновую фольгу, которая используется для кровли — через некоторое время она начнет выделять токсичные вещества.

● Никогда не делайте пруд глубже 80 см** и убедитесь, что он имеет три уровня. Глубины уровней воды: от 15 до 20 см; от 35 до 40 см; и 80 см. В этом случае вы сможете использовать водные растения, предлагаемые для пруда.

● Никогда не делайте пруд наклонным или чашеобразным. Всегда копайте прямо вниз. Вы никогда не сможете ничего положить на наклонную стену. Он не должен быть большим, даже в маленьком пруду все может функционировать хорошо.

● Чистая дождевая вода слишком кислая. Поэтому никогда не используйте ее и не ставьте желоб на свой пруд.

● Подземные воды часто содержат железо. Если вы будете «подключать» их, то можете получить коричневую воду.

● Никогда не используйте субстрат в вашем пруду, это обычно оказывает негативное

влияние на рост кислородных растений. История о том, что это полезно для бактерий, — чепуха. Все виды средств и порошков для внесения бактерий в пруд не являются необходимыми, а иногда даже оказывают негативное влияние на растения. Лучше добавить ведро воды из другого здорового прозрачного пруда в вашу новую прудовую воду, по крайней мере, тогда вы точно знаете, что она содержит микроорганизмы.

● Если вы поместите достаточное количество кислородных растений в воду в течение 24 часов после наполнения (4 пучка или 1 корзина на м³), вода в пруду останется чистой. Лучшим кислородным растением является глянцевая фонтанная трава (*Potamogeton Lucens*). Убедитесь, что на растении есть корни, и удалите свинцовую ленту (свинец токсичен в воде).

По крайней мере, 75% кислородных растений должны состоять из блестящей лисички. Вы можете дополнить это, помимо прочего, роговым листом, водорослями, водными ранункулюсами, земляными крыльями, водными подгузниками и другими видами фонтанов.

● Кислородные растения следует сажать в корзину, кроме рогового листа — он может плавать в воде.

● Никогда не используйте фильтр или ультрафиолетовую лампу в природном декоративном пруду. Микроорганизм будет полностью удален, и ваш биологический баланс будет нарушен.

● Кислородные установки обеспечивают чистоту воды, поэтому фильтр совершенно не нужен. Если вы хотите пруд с карпами кои, тогда абсолютно необходим фильтр, но в прудах такого типа нет нужды в растениях, а если их посадить, то они будут себя плохо чувствовать.

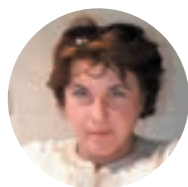


** для каждой из климатических зон Украины глубина рассчитывается индивидуально.



JARDIN ALBERT KAHN

ФРАНЦИЯ/ПАРИЖ



Текст: Ольга
Камоликова
Фото: Ольга
Камоликова,
Оксана
Олейник-Пухляк

**МЫ НЕ ИЩЕМ ЛЕГКИХ ПУТЕЙ ...НЕСКОЛЬКО
ФОТОГРАФИЙ ЭТОГО САДА,
ПРИНАДЛЕЖАВШЕГО КОГДА-ТО АЛЬБЕРУ
КАНУ (1860-1940), БАНКИРУ-МЕЦЕНАТУ,
ЛЮБИТЕЛЮ ЯПОНИИ И ПУТЕШЕСТВЕННИКУ,
МНЕ КАК-ТО В ИНТЕРНЕТЕ ПОКАЗАЛА КОЛЛЕГА,
СКАЗАВ, ЧТО МУЗЕЙ КАНА И САД С 2016 ГОДА
ЗАКРЫТЫ НА РЕКОНСТРУКЦИЮ, НЕИЗВЕСТНО
КОГДА ОТКРОЮТСЯ, НО ОНА МЕЧТАЕТ ТУДА
ПОПАСТЬ. И Я ТОЖЕ НАЧАЛА МЕЧТАТЬ.
НО ПРИ ЭТОМ — ДЕЙСТВОВАТЬ.**

За несколько месяцев до очередной поездки во Францию начала переписку со всеми организациями, причастными к реконструкции сада и музея. «О нет! И нет!» — писали мне в ответ. — «Музей и сад на реконструкции!» И вдруг — о чудо! Буквально за неделю до вылета в Париж мне ответили из агентства О-Де-Сан! Мне, журналисту, дано «добро» на посещение сада! Ура!

Музей и сад в самом деле на реконструкции — они неоднократно страдали от «потрясения», и не только природных, но в последний раз весьма серьезно от урагана в 1999 году.

Сад восстанавливали постепенно, но результат уже есть, музей все еще на реконструкции — выиграл конкурс на проведение работ японский архитектор Kengo Kuma & Associates, и завершить реконструкцию здания (это абсолютно новая и необычная концепция) обещают в 2021 году.





Но меня интересовал прежде всего сад. Еще не все в нем восстановлено. Но многое уже можно посмотреть, и имеет садово-парковая часть уже вполне приличный вид. К слову, с сентября 2019 года сад обещают открыть для небольших туристических групп — по предварительной записи. Мы же насладимся его фото сейчас. Итак.

Сад (а некоторые говорят, что правильней называть «сады», так как на четырех гектарах их на самом деле несколько) уникальны в том смысле, что представляют собой идеальную модель человеческого общежития на планете Земля. И прогулка по саду Альберта Кана в Париже оказалась удивительным маленьким путешествием почти что по всему миру: есть здесь немножко французского сада, и англий-

ского, и тропиков в Пальмариуме, и густой синий, белый и серебристый лес, и английский коттедж... И все это — на одном участке, закрытом от посторонних глаз так, что непосвященный и не найдет этот закрытый уголок в оживленном месте Булонь-Бийонкур.

Поместье Альбер Кан превратилось в сад необычайной красоты благодаря собственным трудам самого владельца и приглашенным со всего мира мастерам. А доминирует здесь японский сад. О нем и пойдет речь.

Идейный вдохновитель сада — меценат, филантроп и путешественник Альбер Кан, побывав в Японии, влюбился в эту страну. А, созерцая японские сады и парки, он приобрел совершенно новое видение мира и природы.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



НЕСКОЛЬКО СЛОВ ОБ АЛЬБЕРТЕ КАНЕ

Альбер Кан — гуманист, филантроп, философ, просветитель. Всю свою жизнь отстаивал идею возможности мира между народами и пытался пробудить осознание этого в других людях. Именно здесь, в саду, сконцентрированы мысль и духовный поиск этого необыкновенного человека.

Родился в 1860 году во Франции.

Получил блестящее образование, был вхож в интеллектуальные круги Парижа, заводил полезные знакомства.

В 1898 году стал владельцем собственного банка, что позво-

лило ему вкладывать крупные суммы в развитие общества «Вокруг света» — целых 22 года он оплачивал многочисленные поездки по всему свету для членов организации.

Целью их путешествий был сбор ценной информации — за все время было добыто более 72 тысячи фотоснимков и около 180 тысяч метров киноплёнки (Кан назвал это собрание «Архивы планеты»!).

Дом Альбера Кана в предместье Парижа был им приобретен в 1893 году.

Именно с этого времени банкир начал работы по созданию великолепного сада — уголка, в котором не будет места вражде и соперничеству:

на 4 гектарах земли, здесь в мире, сосуществуют французский, английский, японский сад, радуют глаз сотни видов самых разных цветов, деревьев и кустарников.

К 30-м годам XX века Альбер Кан — увыв — разорился (виной всему кризис 1929 года), его имущество было распродано, и даже усадьба должна была уйти с молотка по частям.

Но! Ура! Районный департамент Сены выкупил ее целиком, а бывшему владельцу позволили жить здесь. Что он и делал — до глубокой старости жил в своем живописном поместье и ухаживал за садом.





Ведь все мы знаем, что мировоззрение японского сада в целом существенно отличается от европейского понимания искусственной организации садов. Японский сад весь наполнен символами и смыслами. Японский сад Альбера Кана состоит из типичных для этого вида искусства композиционных элементов: сад созерцания и прогулки, «чайный домик», сухой ручей, водоем, мостик, и современный японский сад.

Одна из частей композиции (назовем ее условно «деревня») была создана во времена жизни хозяина и восстановлена в настоящее время с максимальным приближением к первоначальному замыслу.

Еще одна композиционная часть — «чайный сад» или сад чайного павильона. При жизни Альбера Кана в саду стоял чайный домик, но



меньшего размера. Неизвестно, служил ли он эмблемой Японии или использовался для чайных церемоний. Нынешний же павильон был торжественно открыт в 1966 году администрацией префектуры при участии Мастера чая Шошицу Сэн XV (школа чая Ура-Сэнкэ). Павильон продолжен чайным садом, оформленным в естественном стиле японского пейзажа. Домик привезен был из Японии.

Чайный домик и сад выполнены преимущественно в монохромном тоне, а движение задано оттенками зеленого цвета растений.

Как уже было сказано, именно в японский сад мы попадаем, начав свою прогулку по территории. Возглавляет композицию большое искусственное озеро. Далее, весь пейзаж в точности передает атмосферу Страны Восходящего Солнца, несчетное число ручейков, каскадов, небольших водопадов. Каждое растение, каждый цветочек и травинка здесь занимают четко свое место, все вокруг насковозь пропитано глубокой японской философией и символикой — Инь и Янь, жизнь и смерть, и даже гора «Фудзи»...

На самом деле, сад был несколько раз разрушен... Последний раз пострадал от урагана в 1999 году... Японский сад в том виде, в котором мы его можем увидеть сегодня, был воссоздан с 1988 года. Автор этих пейзажей — архитектор Фумиаки Такано, зная особую любовь Альбера Кана к Стране Восходящего Солнца, четко следовал основным правилам японского классического садового искусства. В саду можно увидеть настоящие деревенские японские домики, каменные скульптуры, дере-



вянные мостики... Создание этого нового сада площадью около 7500 кв. м было финансировано японским меценатом М. Мурата при участии департамента О-Де-Сен. Строительство длилось с 1988 по 1990 год на месте японского и альпийского садов, которые существовали здесь раньше. Ну а потом еще раз после урагана восстанавливались...

Такано, не нарушая классических правил искусства японских садов, создал нечто совершенно удивительное как по архитектуре, так и по богатству символики. В данном случае, автор преследовал цель — спроектировать и построить аллегию жизни Альбера Кана. Такано решил эту задачу, как истинный философ: используя фрагменты жизни банкира и переведя их на язык символов, он представил жизнь одного конкретного человека как жизнь общечеловеческую, космическую. Для этого, согласно фундаментальным принципам Дао, была выбрана центральная точка сада в виде





небольшого камня, где пересекаются линия жизни (Ян) и линия смерти (Инь). Это место имеет круговой обзор.

Линия жизни начинается с пирамиды из белой гальки. Она символизирует рождение. Из основания пирамиды вытекает, расширяясь, ручей — будущая река жизни. Рядом — оборудован конический бассейн из черных камней, символизирующий смерть. Но вода вытекает через верх бассейна в просторный пруд. Этим Токано показал, что жизнь и смерть очень близки, они противоречат и одновременно дополняют друг друга.

Главный пруд окаймлен черной и белой галькой. В пруду много света, движения, плавают карпы кои, все это символизирует молодость Альбера Кана, период его финансовых успехов и духовный рост.

На противоположном берегу — аллегория горы Фудзи, засаженная тысячами красных азалий. Неподалеку — фонтан, за которым несколько вертикальных стен из гальки; на другом берегу — несколько террас, напоминающих рисовые поля Японии

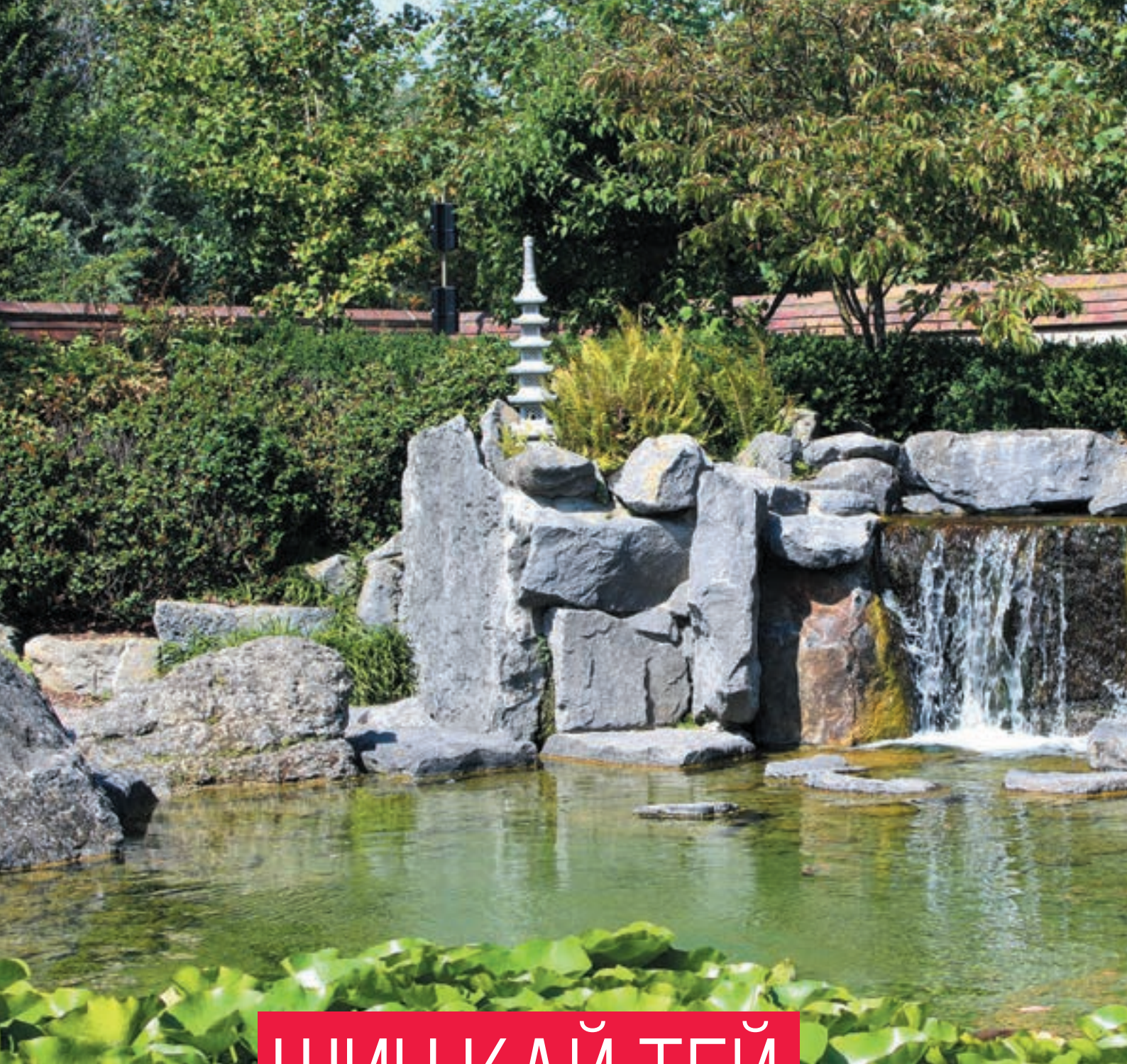
...Под красным мостом, являющимся как бы копией священного моста Никко, предложенного императором Японии — река...

...На противоположном берегу прямо у моста — два дерева, плакучий бук и кедр гималайский, они представляют женское и мужское начала...

...Впадина ...вода по спирали уходит через воронку в землю... Это точка окончания жизни Альбера Кана... □







ШИН КАЙ ТЕЙ

БЕЛЬГИЯ/ОСТЕНДЕ



Текст, фото:
Ольга Намоликова

ЭТОТ ЯПОНСКИЙ САД В ОСТЕНДЕ РАСПОЛОЖЕН ОЧЕНЬ БЛИЗКО И К ЦЕНТРУ ГОРОДКА, И К СЕВЕРНОМУ МОРЮ, СПРЯТАН В СЕРЕДИНЕ НЕБОЛЬШОГО ПАРКА, ДА ЕЩЕ И ОКРУЖЕН НЕБОЛЬШИМ ГЛУХИМ ОГРАЖДЕНИЕМ. И ТОЛЬКО ИЩУЩИМ ИЛИ ЗНАЮЩИМ ОН ОТКРОЕТ СВОИ ВОРОТА.

© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



Сад называется «Шин Кай Тей». «Шин» означает «глубокий, образованный». Другими словами, сад восходит корнями к богатой истории и выступает за традиции. «Шин» также символизирует богатую историю места, где был создан сад — это территория королевской виллы. «Кай» означает «море, океан». А «Тей» — это «сад». А еще «святилище». Сердцем сада является пруд в форме черепахи.







Открыт сад был еще в 2001 году принцем Филиппом. Автор и создатель сада — японский архитектор Такаси Савано попытался спроектировать его таким образом, чтобы посетитель сада чувствовал себя как в Японии. И ему это удалось: и благодаря изолированности сада, и благодаря композиции и деталям.

Сад этот нельзя назвать большим — его территория всего 2,5 га. Однако, несмотря на небольшие размеры, все внимание здесь приковано к небольшим деталям, которые, собственно говоря, и являются характерной особенностью японского сада и японской культуры. А этих деталей здесь много — и пруд с зигзагообразными мостками, и небольшой водопад, и искусно выложенные камни, и красивые растения. Посредством их и создана в саду гармония.

В этом спокойном садике можно отдохнуть от шума и суматохи курортного города с первого апреля и до последних дней осени. □

● ПРОДОЛЖЕНИЕ СЛЕДУЕТ ●





КРІЗЬ ГОРТЕНЗІЇВУ
БРЕТАНЬ



ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ



**ГОЛУБА МРІЯ? Я ТЕПЕР ЗНАЮ, ДЕ
ВОНА ЖИВЕ. У СВОЇЙ РОЗПОВІДІ-
ПОДОРОЖІ ХОЧУ ЗАПРОСИТИ ВАС
У ГОРТЕНЗІЄВІ ЛАНДШАФТНІ
БЕЗКРАЇ, АРОМАТИ І ЗВУКИ.
КОЖЕН МИТЕЦЬ МАЄ ЧЕРПАТИ
НАТХНЕННЯ З РІЗНИХ
ЖИТТЄДАЙНИХ ДЖЕРЕЛ.
ЖИВОПИСЕЦЬ НАСОЛОДЖУЄТЬСЯ
ПЕЙЗАЖАМИ, ЩО ЙОГО
ОТОЧУЮТЬ АБО Ж ШУКАЄ СВОЇ.
ХУДОЖНИК-ГРАФІК СТРУКТУРУЄ
ДОВКОЛИШНІЙ СВІТ ПО СВОЄМУ,
І ВІДТВОРЮЄ У СВОЇХ ГРАФІЧНИХ
РОБОТАХ ВСЮ ЙОГО КРАСУ.**



Текст:
Оксана ОЛІЙНИК-ПУХНЯК
Фото: Ольга КАМОЛІКОВА,
Оксана ОЛІЙНИК-ПУХНЯК



Скульптор в об'ємі відтво-
рює і формує середови-
ще. Так можна описати
кожний розділ мистецтва,
але ми про ландшафт.
Що потрібно ландшаф-
тному архітектору для
творчості? Напитись аро-
мату, світла, мерехтіння
сонця крізь дерева, відчу-
ти перелив співу птахів,
побачити танець метели-
ків або різних комахок,
які в промені сонця ство-
рюють цілу хореографію,
відчути світлотінь рослин
у просторі. За такими
емоціями треба їхати.
Одним з найкращих місць
для натхнення є Бретань.
Ця подорож житиме у
кожному хто там побуває,
все життя. Отже, відправ-
ляємось і пірнаємо у
Гортензієву Бретань.
Звивистими шляхами,
крізь неймовірно догля-
нуті поля із зібраним вро-
жаєм (адже це серпень)
ми рухаємось до вервиці
незліченної кількості
садів. Вони манять своєю
гармонією і графікою. По
дорозі бачимо маленькі
будиночки, які за неве-
личкими парканчиками з
каменю, з живоплотами з
вічнозелених листяних
кущів виринають, наче на
розвороті неймовірної
книги.
Розумієш, що попереду
тебе чекає непереверше-
на зустріч і пригода.
Саме так!



ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

JARDIN DE LA PELLERINE

Саду, який межує з полем і знаходиться на окраїні лісу, нас зустрічає господиня першого саду Jardin de la Pellerine. Сад знаходиться навколо будинку XVII ст. Перед тим як взяти у свої обійми, сад запрошує тебе неймовірними угрупованнями височезних гортензій, з-за яких виринає скромний вхід, де вас завжди зустріне господиня цього саду — вона сама його і доглядає.

Сад Jardin de la Pellerine внесений у список Міністерства культури Франції як «Прекрасний сад» — це свого роду знак якості для французьких садів. Сад la Pellerine це сад Сільвії та Алена Дуіно. Потрібно зауважити, що подружжя спочатку купило кам'яну споруду сімнадцятого століття, реконструювало її, а тоді вирішило створити навколо сад. Сад умовно поділений на модульні сади — жовтий, синій, англійський та сад чотирьох сезонів. У Сільвії виявилось неймовірно професійне відчуття рослин і вишуканий смак у створенні ландшафтів. В процесі роботи над створенням саду вона багато експериментувала та вчилася. З часом про цей сад пішла слава по регіону, а потім по всій Франції і світу. До Сільвії багато почали звертатись по поради і навчання мистецтву закладання садів.



© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНІ АВТОРОМ



ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

Знято багато телевізійних передач про сад і догляд за ним.

Сад розвивається емоційно по наростаючій. Ви проходите по кам'яній стежці, яка веде до каскаду кімнат в саду. Тут вас зустрічають топіарні форми, що обрамлюють неймовірну колекцію багаторічників, які за своєю графікою і кольором п'янять вас, як французьке шампанське; вероники, агapanтуси, герані, крокосмії, флокси, фенхель, м'яті, шавлії і незліченна кількість інших кольорів, ароматів та форм, від яких очей відірвати не реально. Аквапель, що розлилась по квітниках обрамлена самшитами, тисами і грабом — «50 віддтінків» будь якого кольору. Емоційно відчуваєш велюрову пелену на своїх плечах, яка поступово тебе окутує всього. Коли ти рухаєшся цими садами, то наче потрапляєш в середину театральної дії.

За регулярними формами садів з багаторічниками — живописна, майже лісова зона. Мандруєш між старезними трояндами і гортензіями, бачиш край поля, що межує з садом, а потім виходиш до неймовірної водойми. На узбережжі водойми ростуть камелії, гортензії, і незліченна кількість багаторічних квітучих рослин. Обходячи водойму по насипних стежках, що надають своєї музики саду перекликаючись з дзюрчанням води, виходиш на майданчик з красивими стриманими металевими перилами і, безмежно гудлячись в часі, спостерігаєш за меланхолічним танцем квітів.

З цікавістю рухаєшся далі: що ще попереду? Столики, чавунні вази, гортензії в горщиках і кам'яних вазах, канделябри в альтанці. Кам'яний басейн з лежаком, з милим принтом монстери прекрасної, це так по французьки. Внутрішній дворик, привітний домашній маленький садочок і неймовірно смарагдовий травник... Ти виходиш і господиня з широкою посмішкою запрошує повернутись ще навесні, наприклад, бо тоді сад зовсім інший.



© ФОТО ПРЕДСТАВЛЕНІ АВТОРОМ



ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

FLORAL PARK OF HOUT BRETAGNE

Знову дороги, поля, будинки, звивисті містечка і — ботанічний Сад Floral Park of Hout Bretagne площею 25 гектарів. Тут — колекції рослин з усіх континентів в 24 сучасних тематичних садах, найцікавішим мені видався китайський сад, про який далі детальніше.

Ботанічний Сад Верхньої Бретані — приватний і відкритий за символічну оплату для відвідувачів з усього світу. Він розташований в департаменті Іль-і-Вілен в Бретані, недалеко від неймовірно настроєвого міста з найбільшою фортецею Європи — Фужер. Парк є частиною маєтку «La Foltière», де стоїть «Château de la Foltière», побудований в 1847 році.

Очікування ландшафтних емоцій неперевершені. Одразу у свої обійми бере незліченна кількість кущів білої гортензії, що заввишки понад два метри. В обіймах цієї гортензії-великий каскад маленьких кімнаток з різними наповненнями, тут і шахова дошка і різні типи покриття, і Будда серед гортензій і бамбуків. Ідучи цією парковою анфіладою, ти емоційно готуєшся до зустрічі з неймовірними просторами і розмахом, масштабом і фарбами.

Парк наповнений різними сценаріями, тут і регулярний сад зі стриженними формами тису, тут і гортензійовий сад, і неперевершений китайський сад, який забирає у свої обійми на більшість часу, принаймі, мене.

Класичний Китайський сад з усіма його елементами, формами рослин та композицій. Вибудовані візуальні точки так, що не відпускають і спонукають до довгого споглядання і роздумування.

Вийшовши з Китайського саду, потрапляєш до величезної водо-





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

йми, яка на своєму узбережжі має неймовірну колекцію чагарників, що розписують узбережжя прекрасними барвами. Прогулюючись, над озером, підходиш до брами, яка веде до замку. Замок експонується на величезній галявині з віковими деревами, та знову ж колекцією гортензій, що підводять, до самого замку, де можна випити ароматної кави з старої французької порцеляни, споглядаючи неосяжно красивий ландшафт. Поруч колекція садових орхідей та росичок. Наповнившись ароматом кави серед витких вікових троянд, вирушаєш далі. Тут тебе зустрічає вісь, яка веде від замку на вихід крізь хвилі ультрамаринової гортензії. А на виході можеш придбати саджанці рослин, що запали тобі в душу і книги про рослини.

Рухаємось до готелю крізь неймовірні Бритонські містечка, це вже інша історія та розповідь, завтра нас чекає наступна зустріч з садами.





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

LE GRAND LAUNAY

Ранок. Французький сніданок. І далі в дорогу. Le Grand Launay. І знову серед вікових дерев групи гортензій та рододендронів, дорога, що веде до незвіданого світу бретанських садів.

Це сад, котрий повинен побачити кожен ландшафтник. Власники його Жаклін и Жан Шаліт — вже не молода пара, більше 20-ти років бережно і з любов'ю створювали свій сад. Сад монохромний з включенням білих квітучих рослин. Унікальні топіарні форми були задумані і виконані господарями разом з ландшафтним архітектором Gael Boedec. Найцікавіша частина цього саду це так званий Сад Спокуси, де «змій-самшит» підіймається на віковій яблуні, цим самим символізуючи відомі події у Райському саду.

Господиня зустрічає посмішкою. Неймовірно красива пара запрошує нас до свого саду. Знову стриманий величний, але водночас скромний будинок, що потопає в зелені. Галявина обрамлена височезними гортензіями, лавровишнями, і рододендронами. Вікові дерева. Липи, Буки, ясени, клени, ще південні види дерев, що у наших широтах не ростуть, тому маловідомі нам. Господар наголошує як треба рухатись по саду. Як хтось з групи таки пішов у іншу сторону — він завернув: «ні-ні саме так потрібно іти, інакше не отримаєте тих емоцій, які ми хотіли тут передати».

Рухаємось за рекомендованим маршрутом, і справді, починається розвиток сюжету: стрижені дерева поруч з природними формами, які ведуть у кімнати Le Grand Launay. Відкривається галявина посередині якої ми бачимо зелену аркаду, через яку ми проходимо у наступний розділ саду. Амфори. Живоплоти. Багаторічники. Яблуні? Яблуні, на які завивається самшит.





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

Сад спокус. Саме ним знаменитий цей сад. Це задумка господаря, і він нею дуже пишається. Таке неймовірне враження, адже як самшит може витися по деревах?

Рухаюся далі, і ще вразив мене нижній східний сад у сучасному прочитанні, у якому я застрягла хвилин на 35. Цей сад — емоція моєї поїздки. Композиція і графіка цієї частки саду неперевершена. Підбір злаків, дерев, чагарників, колористики і форм! Ультрамаринові ємкості на фоні коронового металу і салатової осоки, — неперевершений театр світлотіней забирає тебе у вир ландшафтного екстазу! Це потрібно побачити і відчути. А коли ти вириваєшся з цих емоцій, далі тебе зустрічає знову галявина з багаторічниками і стриженими формами, поруч кам'яний будинок з вежею, але сучасними вікнами, які розташовані екранами для саду, а також видовими точками з будинку на сад.

До виходу з саду ідеш крізь садок з припіднятими грядками, де ростуть овочі та полуниця. Де заплетена в альтанку верба, яка теж є цілим композиційним дійством. Прощаючись з садом звуковим ефектом, дзвоном металевих дзвіночків. Цей звук проходить крізь тебе і закріплює всі картинки у тебе в серці і голові.

Що далі? Емоції, настрої, натхнення переповнює. Знову бретонські поля, маленькі села, містечка, хмари гортензій всіх кольорів та форм.





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

KERFOULER

На вході висить «привітання-серце», на стіні будинку величезне гігантське серце з плюща звичайного. І все це красномовно каже: тут живе любов! Нас зустрічають господарі, що творять тут магію саду. Посмішки і очі наповнені любов'ю до світу, як і у всіх попередніх зустрічаючих нас власників садів. Господар нас не відпускає і йде поруч з нами по всіх садах розповідаючи історію про кожен, як створювався, ідею, звертає увагу на цікаві групи і сорти рослин. Очікує з дитячою цікавістю наших емоцій заглядаючи кожному в очі.

Сад Kerfouler, створений голландцями на бретонській землі, він трішки нагадав знамениті сади Аппельтерн (в мініатюрі). Господарі Hanneke van Nuland и Erwin Straalman називають свій сад — садом натхнення, палітрою стилів. Тут є сади сучасний, художній, класичний, природний, романтичний, енергійний, стриманий, грайливий — їх більше 14, далі спробую передати емоцію цих садів. Кожен тут знайде свій сад, в якому захоче залишитись.

Тут теж не без емоцій і сценарію. Спочатку деталі, дрібні рослини, які можна собі придбати, а далі пірнаємо! Нас зустрічає регулярний сад із стриженними формами, із вмонтованим світлом і тарілками для води, форми квадратні, стежки гравійні, які за своєю графікою однакові із структурою рослин цієї кімнати. Геометричні форми різної висоти і різні відтінки зеленого, а акцент — Солітер гортензії. Наступна кімната — тисові стовпи як підставки для садової скульптури, коронований метал по горизонталі в центрі композиції, як тло для експозиції. Все стримано і серйозно. Далі, а далі роззуваємось! Стежка з різними типами покриття, по якій потрібно пройти босому, аби збудити свої всі





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

рецептори, відчуття і емоції. Стежка серед Бамбуків, дерев чагарників, які відпущені у догляді і живуть своїм життям.

Тут, після цієї стежки, ми заходимо у червоний сад. Всі рослини мають у собі елемент червоного, листок, квітку, стебло. Архітектурні елементи червоних відтінків. Емоції нарастають, дух перехоплений. Наступний сад — Марокканський, тут основний колір ультрамариновий, залишком проходить теракотовий, мідний і жовтий. Кімната для кавування з марокканською музикою, що буквально звучить з мідного посуду (задумка авторів). Заспокоюєшся. Для повного заспокоєння попадаєш у сад Будди. Тут вода, звук вітру, звук шарудіння бамбуку, видова точка на поле — повний Дзен. Після емоційного підйому, втихомирення, а наступний сад тебе кидає у морський бриз. Геопластика, піскові дюни, їх імітація з допомогою злакових трав. Альтанка із музикою моря і всіма морськими атрибутами. Повний релакс і таке враження, що ти скупаний у теплій олії.

Наступна емоція, що нас чекає, полишаючи морські дюни, це поле. Поле з водоймою, веронікою, скальними рослинами на фоні господарського будинку. Після поля потрапляємо на город, де теплиця з помідорами, артишоками, фенхелем, пряними травами, а на виході чекає господиня з чаєм з ароматних трав свого саду або сидром))).

Відвідавши цей сад, склалось таке враження, що ти життя пройшов у всіх його найкращих проявах. А де ж в цьому саду гортензії? Тут вони по периметру саду, які тримають інтригу і секрет, що за їх хвилями можна побачити.





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

KERDALO

Сади Kerdalo вважаються одними з найкрасивіших не те, що у Франції, а у Європі. Ці Сади були створені князем Петром Волконським з 1965-1970 рр. Він народився в Петербурзі в 1901 р, провівши більшу частину свого життя. Так склались обставини, що Петро Волконський був змушений з матір'ю виїхати до Італії, де вони провели багато часу і там він починає малювати, де стає живописцем-пейзажистом. Потім вони перемістились у Прованс, а наприкінці свого життя, у 65 років, князь Волконський поселився у Бретані, де і заклав сади, для можливості продовжувати малювати пейзажі.

Особливість цих садів в тому, що створені вони на кислих ґрунтах з складним рельєфом. Сад створений довкола старого фермерського будинку Палацового характеру. Палац розташований з видом на ріку Жоді, навпроти старого міста Треґ'є. Сади наповнені водою різного характеру, гротами, водоспадами, плесами озер — все це картини для живопису. Кердало — це крихкий світ, який залежить від погоди, клімату і забруднення довкілля. Це містичний світ на грані ботанічної колекції та живої пейзажної галереї. В 2005 році сади Кердало отримали відзнаку «Jardin Remarquable» та були зареєстровані в 2007 році в переліку історичних пам'яток Франції.





ЗАМЕЧАТЕЛЬНЫЕ САДЫ БРЕТАНИ

...Нас зустріла княжна Єлизавета Волконська. Вона є невід'ємною частиною цього саду. Проводить короткий екскурс про історію родини і будову саду, і відпускає у мандри цим неймовірно величним парком.

Традиційно зустрічає нас регулярна частина, галявина обрамлена стриженними формами, перепад висот, де розбитий нижній партерний сад з моно кольором — білим. По периметру ліс, троянди. Далі велика водойма оточена лісом і деревовидними папоротями. Камелії, рододендрони супроводжують стежками в лісі. Колекція гортензій неперевершена.

Повертаючись до замку, натрапляєш знову на галявину з геопластикою і продовгуватою водоймою. Фіксуєш тут всі свої емоції і стараєшся зберегти всі побачені ландшафтні картини у цій подорожі. Аж тут княжна з красивим строгим голосом і князівською поставою запрошує на лимонад і традиційний французький пиріг...

...І ти сидиш в плаці з склянкою лимонаду з рук княгині, дивишся у відкрите вікно, яке служило тут для різних відвідувачів обрамленням неймовірних ландшафтів, і ствердно розумієш, що ландшафтний архітектор — це найкраща професія у світі! □



© ФОТО ПРЕДОСТАВЛЕНЫ АВТОРОМ



**Садове
мистецтво,
що надихає!**



**ЗАПРОШУЄМО
ДО ПЛІДНОЇ СПІВПРАЦІ!**

МЕРЕЖА ТОРГОВЕЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

ЕПІЦЕНТР®

Садовий Центр

Детальнішу інформацію про мережу торгівельних центрів «Епіцентр» можна отримати за телефоном 0800 30 30 30 або на сайті epicentr.ua

landscape **L&A** architecture № 4/2019

Журнал «Ландшафт и архитектура»[®]
«Ландшафт і архітектура»[®]
«Landscape and architecture»[®]

Головний редактор:
Валерій КОТЕЛЬНИКОВ +38 (099) 259 34 96

Шеф-редактор, відповідальний за випуск:
Ольга КАМОЛІКОВА +38 (067) 505 85 53

Редакційна колегія:

Ольга КАМОЛІКОВА,
головний редактор;
Валерій КОТЕЛЬНИКОВ,
експерт в галузі
зеленого будівництва;
Вікторія МАНОЙЛО,
директор компанії «Ваш новий сад»;
Тетяна ГРИБОВА,
тревел-консультант;
Олексій САВРАСОВ,
літературний редактор.

Засновник: Ольга Камолікова
Видавець: Приватне підприємство «Консалтингове бюро
«Ландшафт і архітектура»
Директор: Ольга Камолікова
Адреса: м. Київ, вул. Машинобудівельна, 37, оф. 236

З ПИТАНЬ РЕКЛАМИ ТА СПІВПРАЦІ ЗВЕРТАЙТЕСЬ
тел.: (050) 6289169, (067) 5058553,
e-mail: landscape_kiev@ukr.net, http://laburo.com.ua

Віддруковано в типографії
Прайм Принт, Київ, ул. Малинська, 20;
(068) 802-6238, факс (044) 369-5650

Розповсюдження:

Журнал поширюється у роздрібній мережі по всій Україні.
Електронна версія представлена на сайті Journals.ua на
додатках для iPad і планшетів на базі Android Play Market
AppStore. Тираж електронної версії (підписки): безмежний.

Свідоцтво про реєстрацію КВ №20755-10555Р
від 15.05.2014

Всі права захищено. Передрук матеріалів не допускається
ВАРТІСТЬ ДЗВІНКІВ ЗА НОМЕРАМИ ТЕЛЕФОНІВ,
ВКАЗАНИМИ В ЖУРНАЛІ,
ЗГІДНО ТАРИФІВ ВАШОГО ОПЕРАТОРА

Періодичність: 6 разів на рік

Підписано до друку 5.09.2019.
Тираж друкованої версії: 5000.
Ціна договірна

У номері представлені фото:
фотобанків Шутерсток та Депозитфото
та авторів статей та архітекторів — авторів рішень.

«Ландшафт і архітектура» (с)

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС У ДП ПРЕСА

Передплата в будь-якому
поштовому відділенні України

86400



Студія ландшафтного дизайну Юлії Голованової



Гарний сад від «А» до «Я»

- Розробка проекту благоустрою та озеленення ділянки
- Посадка дерев та чагарників
- Влаштування газонів, квітників, рабаток, міксбордерів
- Створення доріжок, патіо
- Сервісне обслуговування садів

(050) 646 06 35

 Golovanovasad/



www.landshaft.info



Рослини з душею

Власне виробництво декоративних рослин - від вкоріненого живця до крупноміру. Доставка замовлень в будь-яку точку України. Роздріб та гурт.



www.landshaft.info / sale.landshaftinfo@gmail.com / +380503716996 (viber (роздріб)) / +380504320946 (гурт)

500000+ рослин протягом року | **12+** років на ринку | **50 га+** площа розсадника | **350+** видів рослин | **WWW** www.landshaft.info повний каталог рослин



www.driada.biz.ua

ВИРОЩУВАННЯ
багаторічних та
однорічних квітів

ДЛЯ ВАШОГО САДУ



(063) 673-67-77



(097) 709-18-73